bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SALI 16 MAYIS 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Fiyatı 250 kuruş

Yıl 5 Sayı 1772

YIBA YANGININDA OLÜ SAYISI 47'YE YÜKSELDİ

ANKARA (İSTA)

YIBA Çarşısı yangınında ölenlerin sayısı dün bulunan beş cesetle birlikte 47'ye çıkmıştır. İtfaiye ekiplerinin dün yaptığı arama çalışmaları sırasında çıkarılan beş cesetin tanınamayacak bir halde olduğu ancak bir tanesinin çalıştığı odada bulunması nedeniyle YIBA Çarşısı personelinden **Tahsin Göksu** adlı kişi olduğu sanılmaktadır.

YIBA Çarşısı yangınının soruşturulmasına ise devam edilmektedir. Vali muavini, savcı yardımcıları ve bilirkişi heyetinden oluşan bir komisyon dün

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Komisyon, Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik yaptı

ANKARA (İSTA)

Millet Meclisi Plan Komisyonu dün kü toplantısında Kurumlar Vergisi Kanunu bazı değişikliklerle kabul etmiştir.

Vergi Kanunu Tasarısının halka açık anonim şirketlerin kurulmasını öngören ve kooperatifçiliği özendirmeyi amaçladığı belirtilen maddesi dün Plan Komisyonunda görüşülmüştür. Yapılan değişikliğe göre, en az 300 ortağı bulunan, kurucu ortakların sermaye payının yüzde 5'i, diğer ortakların sermaye payının ise yüzde 2'yi aşmayan ve şirket sermayesini temsil eden nama yazılı hisse senedi payının ise yüzde 80'i geçmeyen

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Ecevit, Callaghan ile görüştü

(DIŞ HABERLER SERVİSİ)

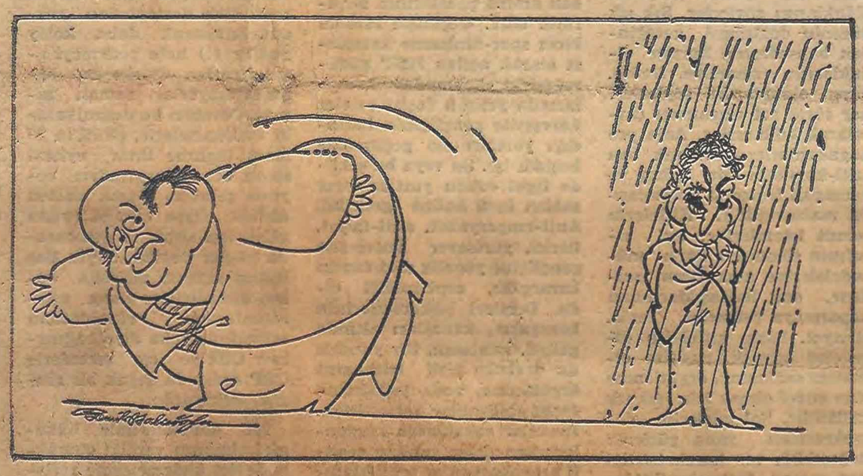
Federal Almanya'daki temaslarını tamamladıktan sonra İngiltere'ye geçen Başbakan **Bülent Ecevit** dün Londra'da İngiltere Başbakanı **James Callaghan** ile bir süre görüşmüştür.

İngiltere Başbakanının Downin Street 10'daki resmi ikâmetgahında yapılan görüşmede İngiltere Dışişleri Bakanı **Davit Owen**'de hazır bulunmuştur. **Ecevit** görüşmede Amerikanın uyguladığı silah ambargosu, Kıbrıs sorunu, Türkiye'nin NATO içindeki yerini ayrıntıları ile **Callaghan**'a anlatmış ve İngiltere Başbakanının görüşlerini almıştır.

Ecevit - Callaghan görüşmesinde, OECD bünyesinde Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumunun kapsamı konusunda ABD'nin getirdiği önerinin de ele alındığı belirtilmiştir. **Ecevit**, ABD'nin OPEC ülkelerinin de konsorsiyum kapsamına alınması ve Türkiye'ye verilecek kredilerin bu kaynaktan sağlanması önerileri ne karşı İngiltere'nin de Türkiye'nin yanında yeralması gerektiğini anlattığı bildirilmiştir.

Ecevit, daha sonra Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsünde bir konferans vermiştir. Başbakan daha sonra da İngiliz muhalefet lideri Bayan **Margaret Thatcher** ile ikili bir görüşme yapmıştır.

★ **Ecevit - Callaghan görüşmesinde OECD bünyesinde kurulan Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumunun kapsamının da ele alındığı bildirildi..**

TÜRKİYE İLE F. ALMANYA ORTAK SİLAH SANAYİİ KONUSUNDA ANLAŞTI

★ **OECD ÜLKELERİ ÇERÇEVESİNDE TOPLANAN KONSORSİYUMDA, FEDERAL ALMANYA'NIN BATI ÜLKELERİNE OLAN BORÇLARIN ERTELENMESİ KONUSUNDA LEHTE DAVRANACAĞI AÇIKLANDI**

ANKARA (İSTA)

Federal Almanya ile Türkiye'de ortak bir silah sanayii kurulması yolunda görüşbirliğine varıldığı açıklanmıştır. Bu arada OECD ülkeleri çerçevesinde toplanan konsorsiyumda, Federal Almanya'nın Batı ülkelerine olan borçlarının ertelenmesi konusunda lehte davranacağı bildirilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamada Başbakan **Bülent Ecevit**'in Federal Almanya'ya yaptığı gezide Türkiyeli işçiler ile ilgili konulara değinildiği, bunların arasında işçilerin seçimlerde oy kullanma hakkını elde etmesi ve işçi dövizlerinin Türkiye'deki verimli yatırımlara aktarılmasının sağlanması konularının da yeraldığı ifade edilmiştir.

Açıklamada Federal Almanya'dan alınan 130 milyon markhk proje ve 50 milyon markhk da ithalat kredisinin yanısıra alınan 100 milyon markhk kredinin de Almanya Meclisinden geçtikten sonra sadece Federal Almanya'dan ithalat yapmak şartıyla kullanılabileceği kaydedilmiştir.

Öteyandan Başbakan **Bülent Ecevit**'in, Federal Almanya Şansölyesi **Helmut Schmidt** ile olan üç görüşmesinde ayrıca ambargodan

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

«Gençliğin Savaşım Gecesi» Spor ve Sergi Sarayı'nda coşku ile kutlandı..

İGD 1. Büyük Kongresi başladı

★ **KONGREYE, TKP MERKEZ KOMİTESİ, CHP MİLLETVEKİLİ NEGATİ CEBE, YUSUF KÜPELİ VE NİĞDE CEZAEVİ SİYASİ TUTUKLULARI ADINA OKTAY ETİMAN KUTLAMA MESAJI GÖNDERDİ**

★ **İGD GENEL BAŞKANI SÖKÜCÜ, «KONGREMİZ İGD'YE YENİ AÇILIMLAR GETİRECEK BİR FORUM NİTELİĞİNİ TAŞIYOR» DEDİ**

İSTANBUL, (İSTA)

İlerici Gençler Derneği 1. Büyük Kongresi dün saat 10.00'da Harbiye Şehir Tiyatrosu salonunda Genel Başkan **Ahmet Muhtar Sökücü**'nün açış konuşmasıyla başlamıştır. Kongre'de daha sonra DDGF temsilcisi **Carlos Silva** Fransa, Polonya ve Danimarka gençlik örgütü temsilcileri ve Maden-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyesi **Murat Tokmak** birer konuşma yapa rak İGD 1. Büyük Kongresine başarılar dilemişlerdir. Önceki gece yapılan Anti-Emperyalist Dayanışma, Barış ve Dostluk

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

İGD 1. Genel Kurulu dün Harbiye Şehir Tiyatrosu'nda çalışmalarına başladı. Fotoğrafta Divan Heyeti görülüyor..

POL-BİR'in saldırılarının POL-DER'inmiş gibi gösterilmeye çalışıldığı belirtildi

ANKARA (İSTA)

Polis Derneği (POL-DER) Ankara Şubesi Başkanı **Hüseyin Arıkan**, derneklerinin kurulduğu günden bu yana polis kitlesiyle kaynaştığını ve birliğini sağladığı için hakim sınıfların yüreğine korku saldığını belirtmiş, İçişleri Bakanının derneklerine ilişkin demeçlerinin gericilerin

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Samandağ'da Maocular TÖB-DER Kongresini bastı, 8 kişi yaralandı

HABER MERKEZİ

Yurdun çeşitli yerlerinde olay lar dün de sürmüş, bazı TÖB-DER üyesi öğretmenlerin evleri kurşunlanmış, arabaları yakılmak istenmiştir. İstanbul'da bir kişi öldürülmüş, Ankara'da Cum

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Defter tutma muafiyeti 240 bin liraya çıkarılıyor

MANİSA (A.A.)

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, küçük esnaf ve sanatkârlar için halen 40 bin lira olan defter tutma muafiyetinin 240 bin liraya kadar genişletileceğini açıklamıştır.

Manisa Cumhuriyet Halk Partisinin İl Binasında esnaf ve sanatkârlarla konuşan Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, küçük esnafın fatura ibraz etmesi halinde vergi muafiyetinden yararlanabileceğini söylemiş, **«böylece, yeni vergi değişiklikleri küçük esnaf ve sabit gelirliler lehine birtakım kolaylıklar getirmektedir.»** demiştir.

Şehit Gazeteci Hasan Tahsin anıldı

İZMİR (THA)

15 Mayıs 1919'da düşman işgal kuvvetlerine ilk kurşunu sıkan şehit Gazeteci Hasan Tahsin ölümünün 59. yıldönümünde anıtı önünde düzenlenen törenle anılmıştır.

Törene Turizm ve Tanıtma Bakanı **Alev Coşkun**, İzmir Valisi **Necdet Calp**, Ege Ordu Komutanı Orgeneral **Sait Özçivril**, Belediye Başkanı **İhsan Alyanak**, çok sayıda basın mensubu ile kalabalık halk topluluğu katılmıştır.

Törende bir konuşma yapan İzmir Gazeteciler Cemiyeti İkinci Başkanı **Güngör Mengi** şehit Gazeteci **Hasan Tahsin**'in milli mücadeleyi başlatan ilk kıvılcımı çıkarttığını belirtmiş ve daha son-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

★ TUSİAD İstişare Kurulunun Çeşme toplantısından sonra yayınlanan deklarasyonda, hükümetin sert eleştirilmediği dikkati çekiyor

★ 4. Beş Yıllık Planın hazırlanmasında özel kesimin de görüşlerinin alınmasını isteyen büyük sermaye temsilcileri TRT programlarını ve vergi yasa tasarısını eleştirdiler

Büyük sermayenin temsilcileri hükümetin dış politikasını onaylıyor

İSTANBUL, (İSTA)

TÜSİAD İstişare Kurulunun Çeşme'de 13 Mayıs'tan beri süren ve **Vehbi Koç, Nejat Eczacıbaşı, Sakıp Sabancı, Selçuk Yaşar, Feyyaz Berker, Şinasi Ertan** gibi büyük sermayenin önde gelen temsilcilerinin katıldığı olağan toplantısı sona ermiş, dün bir deklarasyon yayınlanmıştır. Deklarasyonda hükümetin batı'ya dönük dış politikası onaylanırken, 4. Beş Yıllık Planın hazırlanmasında özel kesimin görüşlerinin alınması istenmiş, TRT programları ve vergi yasa tasarıları eleştirilmiştir.

Deklarasyonda hükümetin sert eleştirilmediği dikkati çekmiştir.

Büyük sermaye temsilcilerinin en üst organlarından biri olan TÜSİAD İstişare Kurulunun kamuoyuna açıkladığı bildiri şöyledir:

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Petrol-iş, TPAO Batman işyerinde yarın greve başlıyor

ANKARA (İSTA)

Petrol-İş'in üç ay önce aldığı ancak Bakanlar Kurulu tarafından sürekli olarak ertelenen TPAO grevinin yarın 3800 işçinin çalıştığı Batman işyerinde başlayacağı bildirilmiştir. Batman'da başlayacak olan grev daha sonra TPAO'nun diğer işyerlerini de kapsayacaktır. Sendika Genel Başkanı **Cevdet Selvi**, Batman'dan sonra hangi işyerlerinde ne zaman grev başlayacaklarına, gelişmelere göre karar vereceklerini belirtmiştir.

Öteyandan Petrol-İş Sendikası ile TPAO Genel Müdürlüğü arasında uzun süreden beri devam eden anlaşmazlıkla ilgili olarak son günlerde bazı görüşmeler yapılmış ancak herhangi bir sonuca varılamamıştır. Öğrenildiğine göre TPAO Genel Müdürlüğü Başbakan **Bülent Ecevit**'in Türkiye'ye dönmesini beklemektedir. Ecevit'in dönmesinden sonra sendikanın istekleri yönünde kesin cevap verilecektir. Bilindiği gibi TPAO işyerin

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Korutürk, Romanya ve Yugos avya'ya da gidecek

ANKARA (İSTA)

Cumhurbaşkanı **Fahri Korutürk**'ün Bulgaristan'dan sonra Romanya ve Yugoslavya'ya da resmi ziyaretlerde bulunacağı öğrenilmiştir. Haziran ayı ortasında bir haftalık Bulgaristan gezisinden dönecek olan Cumhurbaşkanı temmuz başlarında önce Romanya Devlet Başkanının konuğu o-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Aşı aşımıza,
insanı insanımıza
benzeyen

YUNANISTAN

Bugün 5. sayfamızda

EKONOMİDEN POLİTİKAYA

ÖZLEM ÖZGÜR

Proletarya Diktatorası

«Proletarya Diktatorası» kavramı, işçi sınıfı biliminin, daha açık deyimle Marksizmin - Leninizmin en temel ilkelerinden birisi ve kesinlikle de birincisidir. Söylenebilir ki işçi sınıfı partilerini, adını açık koyarak söylersek, komünist partilerini parti yapan, onlara işçi sınıfı partisi niteliğini kazandıran en temel gösterge, kesinlikle bu ilkedir.

Ve bu nedenle de, bu ilke işçi sınıfı hareketinin, en belirleyici öğesi, Marksist - Leninist dünya görüşünün, işçi sınıfı biliminin çıkış noktası, onun omurgasıdır. Ve sonuç olarak söylenebilir ki, **«Proletarya Diktatorası»** kavramı, asla bir taktik sorun değil, ilkesel bir sorundur.

İşçi sınıfı partilerinin oluşmasından bu yana, dünyanın her yerinde ve her döneminde, burjuvaziden partilere yapılan bu tür saldırılar, sürekli olarak bu ilkeye yöneltilmiştir. Hem de bu saldırı ya da suçlamalar **«diktatora»** kavramını, yalnızca **«proletaryanın iktidarına özgü»** bir özellik olduğu kanısı verilerek yapılmıştır... Oysa devletin sözkonusu olduğu, toplumsal ekonomik biçimlenmenin her türü, sözgelimi kapitalizm de egemen sınıfın, burjuvazinin diktatorasıdır... Kaldı ki bir yanı diktatora öbür yanı **«demokrasi»** olan bu ilke ve olgu, kapitalizmde bir avuç azınlık için, salt burjuvazi için demokrasi iken, proletaryanın iktidarında, ekonomik ve politik egemenliğine son verilen burjuvazi dışında kalan halk için demokrasidir...

Dünyanın hemen hemen her yerinde, belli dönemlerde, işçi sınıfı partileri, yani komünist partileri, uzunca bir süre illegal çalışmak zorunda bırakılmışlardır. Ve bugün de kimi ülkelerde ve Türkiye'de komünist partileri henüz yasallık kazanmış değildir. Dün olduğu gibi bugün de, dünyanın her yerinde komünist partilerinin yasal çalışmamasının yasal gerekçesini de, yalnız ve yalnızca **«Proletarya Diktatorası»** ilkesinin partilerce korunması oluşturmuştur. Ve burjuvazi komünist partilerine, yasallaşma hakkını kazanabilmeleri için, **«Proletarya Diktatorası»** ilkesinin **«bırakılması»** ya da **«yadsınmasının»** bir pazarlık olarak sürekli dayatmıştır...

Hatta ve hatta, burjuvazi yine dünyanın her yerinde, belli dönemlerde bugün de bu ilkeleri koruyan, yasallık kazanmış pek çok komünist partisine, **«Proletarya Diktatorası»**nın yadsınmasını dayatıyor, onların bu temel ilkeyi terketmeleri için değişik yollara başvuruyor, bu doğrultuda yoğun bir propaganda sürdürüyor.

1 Mayıs 1978'de, 1 Mayıs Alanında, yüzbinlerin **TKP'ye Özgürlük** diye haykırması TKP'nin yasalaşma sorunun, her zamankinden daha çok gündeme gelmesine neden oldu... Şimdi her yerde bu konu konuşuluyor, bu konu yazılıyor, TKP'nin yasallaşma sorunu meclislerde dahi saylavların konuştuğu gündelik bir sorun haline geldi...

Ne var ki, burjuvazi, onun ideologları, yazarları, politikacıları boş durmuyor... Dünyanın her yerinde oynanmak istenen bir oyun, TKP'ye de bir pazarlık konusu olarak dayatılmak isteniyor... Her soydan ve her boydan burjuvazinin yazarları, çizerleri, ideologları, üstü örtülü ya da açık, bu konuyu işlemeye başladılar... Bu konu daha çok işlenecek, bu konuda çok şey söylenecek ve yazılacak, göreceğiz...

Evet, bu ilkeden vazgeçerek, bugünkü yasal koşullarda dahi o türden partileri kurmak olanaklıdır. Ve böyle partiler de bugün Türkiye'de vardır... Ancak TKP'nin program ve belgelerine bakılırsa burjuvazinin bu doğrultudaki dayatmalarının, havanda su döğmekten öteye bir anlam taşımadığı rahatlıkla söylenebilir. Burada önemli olan ve dikkat edilmesi gereken nokta, iyi niyetli de olsa, kimi safdil sol yazarların, parti ya da kimi örgütlerin, bu tartışmada burjuvazinin oyununa gelmemesi ve bu konuda dikkatli olmalarıdır... Aksi halde, bu noktada, «sol» adına verilecek en küçük ödün, bilerek de bilmeyerek de yapılsa işçi sınıfı hareketinden çok sert tepki görecektir...

Faşizm ve güncel görev

Rıfat BAŞARÇELEBİ

(BANK-DER MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ)

Faşizm, tekelci kapitalizmin doğuşuyla ortaya çıkar; bilimdeki tanımı ise tekelci kapitalizmin en gerici, en şoven kesiminin zora dayalı kanlı diktatörlüğüdür. Yani faşizm sınıfsal bir olgudur.

Faşizmin tırmanışı ve iktidara yürüyüşünün hızlandığı devreler işçi sınıfı biliminin kitleleri sardığı ve burjuvaziye karşı toplumsal muhalefetin gittikçe yükseldiği dönemler ile tekelci kapitalizmin bunalım dönemleridir. Faşizm toplumların tarihsel gelişiminin önüne çekilmek istenen bir settir. Gerici ve statükocudur. Bu yüzden faşistler kitlelerin gittikçe sola yönelen bilinçlerini çarpıtmak için yalan ve demagojiye dayalı bir propaganda yürütürler. Kendilerinin bir ideoloji, bir dünya görüşüne sahip olduklarını bu görüşün çağa uygun, öze mahsus olduğunu ve bu yüzden ulusun, halkın malı olduğunu söylerler. Kitlelerin düzene karşı olan öfkelerine sahip çıkarlar. Tekelci kapitalizme, faşizme karşı olduklarını, anti-emperyalist olduklarını söylerler. Sık sık düzenin değişmesi gerektiğinden bahsederler. Barışçı olduklarını, anarşiye, teröre, karşı olduklarını söylerler; her türlü sol sloganları çarpıtarak kullanırlar. Ama propagandalarının mihenk taşı anti-komünizmdir. Yalan ve demagoji faşizmin propaganda malzemesidir. Kitlelerin somut istemlerine, işçi sınıfının sömürüye karşı mücadelelerine amansızca saldırır, onu bağlaşıklarından koparmaya çalışırlar. Terör, cinayet, baskı kitlelerin direncini kırmak, pasifize olmasını sağlamak, örgütlenmesine engel olmak için sık sık kullanılır. Sol güçlerin, demokrasiden yana güçlerin dağınıklığı ve hareketsizliği her zaman faşizmin iktidar olmasına açık kapı bırakmıştır.

1970'li yıllarda, günümüzde, tüm dünyada kapitalizm bir bunalım döneminden geç mektedir. Yunanistan'da, Türkiye'de açık faşizm uygulamaları görüldü, yaşandı. İran, Şili ve diğer irili-ufaklı ülkeler halkları, sivil ya da militarizme dayalı faşist diktatörlükler altında inlemektedir. Faşist iktidar uygulamaları geçmişte olduğu gibi günümüzde de tekellerin en büyük kârlar sağladığı dönemler olmuştur. Ekonomik bunalımların yükü kan, zulüm ve terörle çalışan kitlelerin sırtlarına yüklenmektedir. Ekonomik bunalım ve kapitalizm; birbirinden ayrılmaz, birbirinden kopmaz yapışık kardeştirler.

Ülkemizde 1960 yılı sonrasında, nispeten genişleyen demokratik ortam içerisinde gelişen demokrasi güçlerine karşı burjuvazi faşizmin siyasi ve askeri örgütlenmesini tezgâhladı. Bir asker eskisinin liderliğinde MHP Türkiye siyasi hareketi içerisinde toplumun her kesimine yayılma çabalarını artırarak, devlet kademelerine tırmanmaya başladı. «Komando» kamplarının açılması, Ülkü Ocakları, MİSK, BÜD ve benzeri faşist örgütlerin yaygınlaştırılması faşizmin topluma taban arama çabalarının bir ürünü oldu. Geçmişte masum birer spor-dinlenme kamplarıı olarak açılan MHP güdümündeki «komando» kamplarında yetişen faşist çeteler üniversite gençliğinin barındığı yurtları ele geçirmekle başladı işe. Şu veya bu şekilde işgal edilen yurtlar birer saldırı üssü haline getirildi. Anti-emperyalist, anti-faşist, ilerici, yurtsever üniversite gençliğine yönelik saldırıların karargâhı, cephaneliği oldu. Demirel hükümetlerinin koruyucu kanatları altında gelişti, kanlandı. Bir yandan da devletin gizli istihbarat örgütlerine, polis teşkilatına faşist militanlar yerleştirildi. İnsanlar sokaklarda kurşunlanırken diğer yandan çeşitli provokasyonlar tezgâhlanıyordu. Bu kargaşa içerisinde 12 Martlara gelindi. I. ve II. MC iktidarları, faşist güçlerin devlet kademelerinde önemli mevziler kazandığı dönemler oldu.

CHP AĞIRLIKLI HÜKÜMET

Faşizmin tırmanmasına karşın demokrasi güçleri, sosyalistler, komünistler demokrasiden yana olmanın sorumluluğu doğrultusunda CHP'yi desteklediler. Bugün ise iktidarda CHP ağırlıklı bir hükümet var. Ama faşist saldırılar durmuyor. Öldürmeler, yaralamalar günlük gazetelere artık haber olarak girmiyor bile. Faşizmin gizli-açık örgütleri hergün yeni bir cinayetin yanında, kitle kırımları, Malatya'daki gibi isyan girişimleri tezgâhlıyor. Tüm sağ basını, siyasi vd. örgütleri toplumda anarşinin durabilmesi için bir askeri yönetimin şart olduğunu propaganda ediyorlar. (Saldırıların amacının bu yönü ile hükümete yönelik olduğu açık). Bir yandan da anarşinin soldan, komünizmden kaynaklandığını ve hükümetin sol güçlere karşı yeterli önlem almadığını söylüyorlar, hükümet içindeki truva atlarıyla baskı yapıyorlar. (Saldırıların amacının bu yönü ile de hükümet ile demokrasi güçlerinin arasını açmak olduğu açık). Hükümeti kitle desteğinden yoksun bırakarak daha kolay yenilir (!) hale getirmeyi amaçlıyorlar. Bunda da başarılı oluyorlar zaman zaman. Nitekim bu doğrultudaki etkilenmelerle, DİSK'in 20 Mart faşizme ihtar eylemi sayın Ecevit tarafından «oyuna gelmek» olarak nitelendirildi. Oysa burada oyuna gelen işçi sınıfı ve demokratik güçler değildi. Sayın Baş bakan sayıları milyonu bulan direnişçilere karşı mikrofonlardan, ekranlardan «diyetimiz yok» diye bağırırken CHP'ye oy verenlerle CHP arasında soğuk bir rüzgâr estiriyordu.

MC dönemlerinde hükümet olmanın verdiği olanaklarla devlet kademelerine yerleşen; belli merkezlere odaklanan faşist güçler, bu avantajlarını kullandılar, kullanıyorlar. CHP'nin hükümet olmasıyla bu alanda gerileyen faşist güçler telaşlanıyorlar, azgınlaşıyorlar. Sokakta saldırılarını sürdürüyorlar, CHP yöneticilerinin kararsız tutumu, tekelci sermaye ile uzlaşan hareketleri onları cesaretlendiriyor, saldırılarında daha da güvenle davranmalarına neden oluyor.

Faşizme karşı mücadelede kararsızlık, yalpalama CHP yönetiminin soldaki güçlere karşı olumsuz tavrı faşist güçlerin gün geçtikçe baskılarını, cinayetlerini artırmalarına neden oluyor.

Birtakım terörist unsurlar bahane edilerek anarşinin solda da sağda da örgütlü güçler tarafından yaratıldığı görüşü tamamiyle yanlış ve yersizdir.

1. Faşizm bir görüş, bir ideoloji değildir. Faşizm bir insanlık suçudur.

2. Bireysel teröre dayalı hareketlerin, anarşizm, troçkizm vd. nin işçi sınıfının bilimi ile uzaktan-yakından ilişkisi yoktur.

3. Sol maskesi takmış Maoizm, gerek dünyada, gerekse Türkiye'de emperyalizmin ve burjuvazinin sol görünüşlü kolu olduğunu her zaman kanıtlamıştır.

Demokrasiden yana isek, ülkemizde terörün, baskı ve cinayetlerin son bulmasını istiyorsak önümüzde duran güncel görevleri zaman geçirmeden hayata geçirmeliyiz.

Bunun için;

— MHP ve Ülkü Ocakları kapatılmalı, bütün gizli-açık faşist yuvalar dağıtılmalıdır.

— 1 Mayıs 1977'nin, 16 Mart kırımının ve daha pek çok cinayetin suçluları yakalanarak cezalandırılmalı, mazlukları kaldırılarak yargılanmalıdır.

Unutulmamalıdır ki faşizm MHP saylavlarının dokunulmaz tekelci kapitalizmden kaynaklanmaktadır. Tekellere karşı savaşım aynı zamanda faşizme karşı da savaşımdır. Faşizm tehlikesi ancak tekellerin egemenliğinin son bulması ile ortadan kalkar.

Emperyalizme karşı, faşizme karşı, tüm güçlerin ulusal bağımsızlık ve demokrasi için savaşım cephesi olan UDC'de (Ulusal Demokratik Cephe) kenetlenmesi güncelliğini yitirmeyen, çözümü zorunlu, yakıcı bir sorun olarak önümüzde durmaktadır.

BANK-DER'de örgütlenen biz banka ve büro emekçileri, tüm faşist katillerin yakalanıp cezalandırılmasını, MHP Ülkü Ocakları, kontr-gerilla gibi açık ve gizli tüm faşist örgütlerin kapatılmasını istiyoruz.

YORUM oya baydar

Anamızı Ağlatanların Analar Günü

Biraz geç oldu ama, çevremizdeki **«Anneler Günü»** hummasını görünce, yazmadan edemedik. Geçtiğimiz pazar günü, kendilerini kırdı geçirdi çocuklar. Kırılıp geçen sadece onlar mı? Analara hediye dlabilmek için babalardan para almak gerektiğinden, asıl kırılıp geçen aile bütçeleri oldu.

Bir **«Anneler Günü»** çıkartıldı başımıza. Gelen haberlere göre, 23 yıldır kutlanıyormuş Türkiye'de **«Anneler Günü»**. **«Analar Günü»** değil de **«Anneler Günü»** deniyor bu güne. Adından da belli pek öyle halk işi bir gün olmadığı. Malum, halkımız «anne»den çok «ana» der. Kendisini dokuz ay taşıyıp doğurana, bakıp büyütene...

Analar Gününün Türkiye'de 23 yıldır kutlanması rastlantı değil. Bu günün ilk ABD'de kutlanmaya başlaması da rastlantı değil. Sonunda söyleyeceğimizi baştan söyleyip rahat edecek olursak, **«Anneler Günü kapitalizmin pazar kızıştırma, müşteri kızıştırma günüdür»** aslında. Bunun böyle olduğunu görmek için çok açık göz veya çok **«komünist»** olmak gerekmiyor. Geçtiğimiz hafta çarşıya pazara çıktıysanız veya okulda okuyan çocuğunuz varsa görmüşsünüzdür, izlemişsinizdir. Çoluk çocuk, herkes anasına hediye almak peşindeydi. Ve bugün münasebetiyle özel olarak astronomik düzeylere çıkarılmış fiyatlar karşısında kara kara düşünüyor, doluya koyuyor almıyor, boşa koyuyor dolmuyordu. Okullarda, öğretmenler adeta sayım yaparcasına çocukları analarına ne hediye aldıkları konusunda sorguya çekiyorlardı ve analara hediye alınırken öğretmenlerin de unutulmaması sağlanıyordu. Hiç hediye alamayan, ya da diğer çocuklarla yarışabilecek türde birşey alamayan çocukların kırgınlığı, hüznü, huysuzluğu içler acısıydı.

Ya analar? Türkiye analarının çoğunluğunun uzak köylerdeki, yoksul semtlerdeki anaların haberi bile yoktu bugünden belki, ama böyle bir günden haberi olan, haberi oldurulan anaların hali de bir başka içler acısıydı. Kimisi pırlanta yüzüğünü, pahalı takısını, elbisesini konu-komşuya **«oğlum Anneler Gününde hediye etti»**, **«kızım beşbin liraya almış»** falan diye gösterirken, kimisi yutkunuyor, hatta için için bir hırs duyuyordu kendisine pahalı hediye almayan çocuğuna.

Böyle bir garip gün işte analar günü. Ana sevgisinin bile metalaştırılmaya, metaya yatırılan parayla ölçülmeye çalışıldığı bir gün. Herşeyi, her güzel değeri kâr ölçüsüyle değerlendirenlerin, sömürü dünyasının, yozlaşmış kapitalist düzenin, ana sevgisini bile sömürmeye çalıştığı gün.

Her gün sokaklarda gencecik insanları kurşunlatanların, yani analarımızın gözyaşlarını kurutmayanların, analarımızı ağlatanların analar günü.

Ters gelmesin kimselere. Analara ve çocuklarımıza bir diyeceğimiz var: Analarımızı ağlatanların, ana sevgisini bile metalaştırıp kâr kaynağı yapmaya çalışanların **«Anneler Günü»**nü benimsemeyin .Çocuklar; en azından o gün paralı bir hediye almayın ananıza. Bir çiçek toplayıp götürün, bir tatlı sözle anın o günü. Ve siz anneler; çocuklarınızdan o gün hediye beklemeyin, size olan sevgilerini parayla ölçmeye alışmalarına sakın izin vermeyin. Bilin ki sizleri her gün evlat acısıyla ağlatanların bir başka tuzağıdır analar günü.

KONGRE

İFSAK İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Kulübü Derneğinin Genel Kurul Toplantısı 11 Haziran 1978 Pazar günü saat 12.00'de Tepebaşı ETAP OTELİ Konferans Salonunda yapılacaktır.

GÜNDEM :

1 — Açılış ve yoklama,
2 — Başkanlık divanı seçimi,
3 — Denetim ve yönetim raporları okunması,
4 — Raporlar üzerinde tartışma,
5 — Yönetim kurulunun aklanması,
6 — Seçimler,
7 — Tüzük değişikliği yapılması,
8 — Kararlar, konuşmalar,
9 — Kapanış.

İLAN

Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü Karabük

1 ADET SEMİ TREYLER (RÖMORK) SATINALINACAKTIR.

Bu işle ilgili şartname;

1 — KARABÜK'TE: Genel Müdürlüğümüz Tedarik ve İkmal Müdürlüğü İç Alımlar Servisinden,

2 — İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 deki Mümessilliğimizden,

3 — ANKARA'DA Kavaklıdere, Tunus Cad. No: 63 deki Mümessilliğimizden bedelsiz olarak temin edilebilir.

İSTEKLİ'lerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 30 Mayıs 1978 Salı günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Genel Müdürlüğümüz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.

(Basın 15411 = 343)

Bilim Teknik

KUŞLAR NEDEN EN HIZLI YARATIKLARDIR ?

Kuşların büyüklük, renk ötüş ve uçma yeteneği bakımından 25.000 türü ve alttürü olduğu halde onlar genede birbirlerinin aynıdır. Onların hepsi uçmanın temel koşulu olan düşük ağırlık ve yüksek enerjiye sahiptirler. Fakat acaba ne gibi evrimsel uyarmalar (adaptasyon) onlara zamanla bu yetenekleri vermiştir?

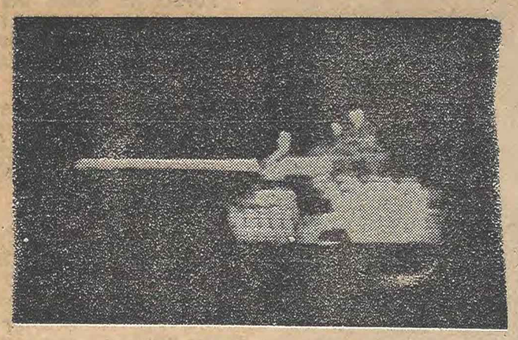

İlk önce kemiklerinin içi boş ve incedir, böylece hafif olmaları sağlanmıştır. Bununla beraber iskeletleri aynı zamanda kuvvetli ve esnektir, uçuşa imkân veren lüzumlu bir koşul. Birçok kemik kısımları kuvvetli olabilmek için birbirlerine kaynamış lardır, parmaklar, veya sağrı kemiği ve kalça kuşağı gibi. Bir güvercinin iskeleti bütün vücudunun ağırlığının % 4,4 ünü kapsar, iyi gelişmiş ciğerlerle dolaşım sistemini taşıyan kuvvetli göğüs kemiklerine daha fazla yer kalmış olur.

Kuşların hava tabakalarından meydana gelen bir sistemleri vardır, bunlar ciğerlerle bağlıdırlar, ciğerleri desteklemek için içi boş kemiklere yayılırlar ve daha hızlı bir metabolizma için bir soğutma sistemi olarak iş görürler.

Kuşlar yüksek kalorili besin yerler ve vücutları onlardan çabuk ve etkili bir surette faydalanır. İri ve sert tüyleri ya da kemar tüyleri vücutlarına en büyük bir parlaklık ve düzlük verir, başlarından dışarıya doğru sarkan kulakları da yoktur ve kaçarken genellikle bacaklarını içeri çekerler. Bütün bu karakteristikler kuşları aerodinamik bu uygun şekle sokar ve avına inme yapan bir doğan saatte 280. km. ye erişebilir.

TANKLARI KARANLIKTA GÖREN CİHAZ...

Çok hafif ve herşeyi kendi içinde varolan nişan alır gibi ayarlanan bir cihaz karanlıkta «görebilmekte» ve özellikle tanklara karşı kullanılan güdümlü silahlarda kullanılmak için geliştirilmiş bulunmaktadır. İngiltere'de geliştirilen bu karanlıkta «görme» cihazı tanklara karşı kullanılan çeşitli güdümlü silah sistemleri ile birlikte kullanılacak şekilde yapılmıştır.

44 BİN YILLIK MAMUT YAVRUSU BULUNDU

Sovyet bilim adamları, Amerikalı bilim adamlarına 44 bin yıllık bir mamut yavrusundan kesilmiş bir parçayı vermişlerdir. Mamut yavrusu geçen yıl Sibarya'da bir buz kütlesinin içinde bulunmuştu.

Yirmibeş gram ağırlığındaki parça dikkatle sarılmış ve içi buzla kaplı bir piknik sepetinin içinde Amerikalılara teslim edilmiştir.

Parça uçakla Amerika'da Kaliforniya'daki Berkeley Üniversitesinde bilim adamları tarafından incelenecektir.

Sovyet-Amerikan bilim adamları arasındaki işbirliği ay toprağı örneklerini ve manyetik jeneratör denemelerini de kapsamaktadır.

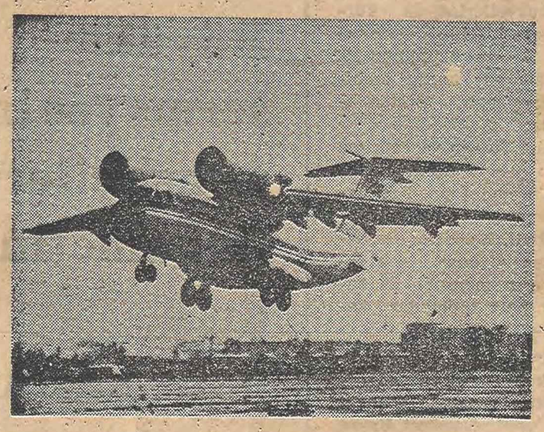
Sovyet bilim adamları altı aylık olduğu sanılan mamutun küçük bir göl ya da bataklıkta boğulmuş olacağını tahmin etmektedirler. Filin öncülü olarak kabul edilen tarih öncesi yaratığın bulunması Sovyet bilim dünyasında heyecanla karşılanmıştı. Çünkü daha önce mamutlar ya büyük ya da parçalanmış biçimde bulunmuşlardı.

Koyu kahverengi olan yavru mamut üzerindeki incelemeler tamamlandıktan sonra bilimsel önem taşıyan ilginç yaratığın parçası müzede halka gösterilecektir.

Pist gerektirmeyen uçak

Sovyetler Birliği'nde AH-72 tipi yeni rover biçiminde, pist gerektirmeyen, her arazide inebilen kargo uçağının deneme seferleri yapılıyor. Bunun yaratıcısı **Oleg Antonov**'dur. Bu uçak her arazide iniş yerlerine iner ve kalkar. Aynı zamanda reaktif motorunun memesinden çıkan ve kanadı altından geçirilen gaz akımı yardımcı bir kalkış gücü rolünü oynar. Bununla uçağın hız almak için koşusu azalıyor. Uçağın şasesi arızalı topraklara inişinde yardımcı olur.

Bütün bunlar sayesinde AH-72 gerçek bir hava roveri sayılır, iniş kalkışları için hazırlanan pistlerde hiçbir özel şart aramayan bir araçtır.

aşı aşımıza insanı insanımıza benzeyen YUNANİSTAN

—1—

Onasis'i tanırız da, Yunanistan halkının acılarını tanımayız

★ **Türkiyeli işçiyi de Yunanistanlı işçiyi de aynı güçler sömürüyor ve yine aynı güçler, aynı emperyalist ve sömürücü mihraklar düşman ediyor işçi Memet'le İşçi Hristo'yu birbirlerine. Ve bu arada Yunanistanlı tekelci ile Türkiyeli tekelci kadeh tokuşturup yeni iş pazarlıkları, yeni kâr pazarlıkları yapıyorlar bir Yunan adasında veya Türkiye'de bir yalıda.**

Bir ülke var; aşı aşımıza, işi işimize, insanı insanımıza, acısı acımıza, halkı halkımıza, işçisi işçimize, dertleri dertlerimize benzer bir ülke. Ve bu ülke halkına düşman etmişler bizi yıllardır. «Kahpe Yunan» dedirtmişler, «Palikarya» dedirtmişler, «Ayıdan post, Yunan'dan dost olmaz» dedirtmişler. Halkımızın bilincine köreltip kitleleri en kolay sömürmeyi planlayanlar, bu işin yollarından birinin de halkları halklara düşman etmek, böylece de asıl düşmanları olan kendi egemen sınıflarının sömürüsünü görmelerini engellemek olduğunu yüzyıllardır öğrenmişler, böyle davranmışlar...

Musakka «musakka»dır Yunanistan'da. Dolmaya «dolma» denir. İlk büyük işçi hareketleri orada da 1920'lerde başlamıştır ve hemen hemen aynı yıllarda, 1970'lerde yaşamıştır faşist diktatörlüğün acılarını iki ülke halkı da.

Her iki ülke halkının sırtına, son dönemlerde aynı dertler bela edilmiştir: Kıbrıs sorunu, Ege sorunu, Türk-Yunan düşmanlığı... Kimlerdir bu belaları iki kardeş halkın başına sarıp onları birbirlerine düşman edenler? Kimlerdir bu düşmanlıktan çıkarları, yararları, kârları olanlar. Kimlerdir tıpkı 1920'lerde, emperyalist amaçlarına Yunan halkını alet edip, Türkiye halkını ezmek için araç olarak kullanıp, Yunanistan askerini Anadolu'nun bağrına sürdükleri gibi, 1970'lerde de iki halkı karşı karşıya getirmek için olmadık dolap çevirenler?

Onasis'i, Niarkos'u tanımayanımız var mı? Hele Onasis'in, ABD Başkanı Kennedy'nin dul karısı Jackeline Kennedy ile evlenmesinden sonra...

Onasis'in özel adası Skorpion (Akrepadası); Yunanlılara özgü hareketli Sirtaki dansı; Metaksas konyağı veya sakız rakısı; tavernalar ve koskoca bir eski uygarlığın, Yunan uygarlığının kalıntılarının önemli bir bölümü... Çoğumuz Yunanistan dendi mi bunları hatırlarız. Ve içimize taa çocukluğumuzdan beri bilinçli olarak işlenmiş bir düşmanlığın izlerini -kendimize bile itiraf etmekten çekinerek- duyarız.

Oysa, bunlardan ibaret mi Yunanistan. Ya Yunan halkı, ya Yunan köylüsü, Yunanistanlı işçi, Yunanistanlı aydın? Onlardan ne haber? Ne biliyoruz onların dertlerine, onların savaşımlarına dair. Hatta kaçımız biliyoruz Yunanistan'da İkinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında, iç savaşların en kanlı, en acımasızlarından birinin geçtiğini. Ve binlerce devrimcinin, binlerce işçinin, binlerce gencin, sosyalistin, komünistin bu iç savaşta hayatlarını verdiklerini. Kaçımız biliyoruz Yunan halkının acılarını, cunta döneminde çektiklerini.

Onlar da sırtlarında taşırlar yükleri iki bükülüm. Tıpkı Anadolu'nun Ayşe'si, Pembe'si gibi.

Faşizme karşı verilen yiğit savaş sırasında, Yunanistan halkı, işçisi, köylüsü, aydını en ağır koşullara fedakârca katlandı..

ABD emperyalizmi, Yunan halkı üzerinde de tüm ağırlığını ve baskısını hissettiriyor. İşte ABD emperyalizmine «Go Home» diyen Yunan gençleri..

10 MİLYON NÜFUS, 131.944 KİLOMETRE YÜZÖLÇÜMÜ...

Almanakları, coğrafya kitaplarını açtınız mı, kısaca şunlar yazıyor Yunanistan için:

10 milyon nüfus; 131.944 kilometrekare yüzölçümü; üç tarafı denizle çevrili; başkent Atina; 1973 Eylülünden beri cumhuriyetle yönetiliyor; para birimi: Drahmi...

Kupkuru tanımlar, kupkuru sözler. Nasıl yaşar o 10 milyon. Daha doğrusu o 10 milyonun 9 milyonu, yani Yunan emekçi halkı nasıl yaşar? O topraklar nasıl işlenir, nasıl savaşılır doğayla? O drahmiler nasıl dağılır sosyal sınıflar arasında.

TAŞLIK ADALAR VE AĞIR BİR UYGARLIK YÜKÜ

Bir kupkuru taşlık adalar, yarımadalar ve zeytinağaçları bütünüymüş ilk Yunan uygarlığının beşiği topraklar. Bazı tarihçiler, büyük Yunan uygarlığının orada filizlenmesini, insanın o toprakları tarıma elverişli hale getirmek için verdiği çetin savaşıma, o savaşımın insanları ve üretici güçleri geliştirmesine bağlarlar. Yunan halkı, eski Yunan uygarlığının eziciliğini, yükünü sürekli hissetmiştir omuzlarında. Bir yandan o büyük uygarlığın mirascıları, çocukları olması istenmiştir ondan. Bir yandan da, alabildiğine sömürülmüştür bu halk.

Türkiye'yle karşılaştırıldığında Yunanistan kuşkusuz daha ileri düzeyde kapitalistleşme ve sanayinin daha gelişkin olduğu bir ülke. Tarımın tüm milli gelir içindeki payı % 20'yi geçmiyor. Buna karşılık sanayinin milli gelir içindeki payı yüzde 30'u buluyor, hizmetler sektörünün payı ise tüm geri kalmış kapitalist ekonomilerde olduğu gibi, sanayiden daha fazla; neredeyse yüzde 40 civarı.

5 milyona yaklaşan işgücünün yüzde 28'i tarım kesiminde, yüzde 25 kadarı da sanayi kesiminde çalışıyor.

Yunanistan sanayiine ulus lararası tekeller ve onların yerli uzantıları egemen. Denebilir ki Yunanistan tekelcileri, emperyalizmin, çokuluslu tekellerin, Türkiye'deki tekelci sermayeden çok daha eski ve güçlü ortakları. Gerçekten de Yunanistan'ın 20-25 ailesi emperyalist tekeller sınıflandırmasında, hele hele deniz taşımacılığı, gemi yapımcılığı vs. gibi alanlarda, en önde geliyorlar. Geleneği, geçmişi, Batı dünyasının parçası oluşu da Yunanistan egemen güçlerini emperyalizmin çok daha yakın, çok daha sıkı müttefiki haline getiriyor.

Yunanistan işçi sınıfının savaşım tarihi de Türkiye işçi sınıfının daha eski ve daha yoğun, hele hele 1945'lerden neredeyse 1950'ye kadar süren kanlı, acılı iç savaş ve yenilgi düşünülecek olursa...

Türkiyeli işçiyi de Yunanistanlı işçiyi de aynı güçler sömürüyor ve yine aynı güçler, aynı emperyalist ve sömürücü mihraklar düşman ediyor işçi Memet'e işçi Hristo'yu birbirlerine. Ve bu arada Yunanistanlı tekelci ile Türkiyeli tekelci kadeh tokuşturup yeni iş pazarlıkları, yeni kâr pazarlıkları yapıyorlar bir Yunan adasında veya Türkiye'de bir yalıda.

Yarın: Yakın tarihin dönemeçleri..

Çizgilerle Manifesto

karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

(Devam edecek)

TÜRK NAZİLERİ 1965-1973 (3.bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

Komando denen sürünün mânevi babası Türkeş para babası Demirel ve şûrekâsıdır.

- 17 -

İPEKÇİ — Tevsik edebilir misiniz bunları efendim?

TÜRKEŞ — Elimizde vesika yok. Fakat kuvvetli (?) yerlerden bize bu nu arkadaşlarımız bildirmişlerdir. Bu da gösteriyor ki, Erbakan hareket ederken Hacı Ali Demirel'le irtibatı hiçbir zaman kesilmemiştir. kopmamıştır. BİZ BU DAVRANIŞTA MİLLİYETÇİ ÇEPHEYİ MUKADDESATÇILIK GÖRÜŞÜYLE PAÇALAMA, VURMA TAKTİĞİ GÖRDÜK. Ve hakikaten gerek Konya'da olsun, gerek İstanbul'da gerek Ordu'da efendim, Kastamonu'da, Çankırı'da, Ankara'da, Adana'da, daha birçok yerlerde bizim milletvekillerimiz çok az oylarla seçilememişlerdir ve bunda da bağımsızların rolü olmuştur. Birçok yerlerde bu bağımsızların bize karşı hareket ettiklerini de tesbit ettik. Yaptıkları propagandalarla daima bizim aleyhimizde bize karşı hareket ettiklerini tesbit ettik...

«Paranoia psikozunda, orta yaşı bulmuş 35-45 yaşlarındaki hastanın dünyanın gittikçe şüpheci bir hal aldığı dikkati çeker. Çevresindeki her hareketi, her davranışı uzun uzun incelemeye başlar. Hatalı işleyen mantığı artık bir sonuca varma yolundadır. Bu devreye (şüphe ve analiz) adı verilir. Bunu gerçek hezeyanın ortaya çıkması takibeder ki bu hezeyan daima bir büyüklük, azamet fikri ile beraberdir. Perseküsyonlar görülür. Çevresindeki insanların kendisine düşman oldukları, birtakım komplolara kurban gittiği fikrindedir... (Psikiyatri, Ayhan Songar, s. 203)

TÜRKEŞ, ADALET PARTİSİNİ İTHAM EDİYOR...

Abdi İpekçi'nin Türkeş'e yöneltiği sorular arasında AP ile ilgili olanlar da vardı. Türkeş şöyle cevaplandırıyordu bu soruları:

İPEKÇİ — Efendim, Adalet Partisinin önümüzdeki dört yıllık iktidarını nasıl görüyorsunuz?

TÜRKEŞ — Adalet Partisi iktidarı daima âciz bir iktidar olmuştur. Beceriksiz, âciz, liyakatsiz bir iktidar olmuştur. Üstelik de çok ayağı yerden kesik, çok kendini beğenmiş iktidar. İstişare, işbirliği, nezaket kaidelerine riayetkâr olmak, başkalarının hakkına da saygılı olmak -çünkü demokrasi demek müsamaha rejimi demektir, uzlaşma rejimi demektir- bunlarda o da yok. Hem çok âcizdirler, korkak, beceriksizdirler, çekingendirler. Hem de bu tarafları vardır. Hiç olmazsa daha mütevazi, anlayışlı, hoşgörür, mesuliyetlerde ve fikirlerde paylaşma, danışma, konuşma yoluna gitseler daha iyi olur. Çünkü memleket hepimizindir. Kendilerine her parti az çok yardımcı olur. Çok acı tenkitlerde bulunsalar dahi onlar dahi bir yardımdır. Halbuki o yola gitmiyorlar ve kendileri de bildiğiniz gibi çok beceriksiz bir iktidar olmuşlardır. Bu dört yılda da fazla birşey başaracaklarını tahmin etmiyorum. Başarmalarını temenni ediyorum, samimi olarak. Çünkü boşa geçmesini istemiyoruz dört yılın. Memleketimizin iyiye gitmesini istiyoruz. Fakat geçmişe bakarak bundan sonra da büyük neticeler sağlayacaklarını sanmıyorum. Seçimlerde de hareketleri çok kanunsuz olmuştur ve ahlâk dışı olmuştur.

İPEKÇİ — Ne gibi efendim?

TÜRKEŞ — Efendim, bir defa yalana başvurmuşlardır. Ve rakiplerinin şerefleri, haysiyetleri aleyhinde çok çirkin iftiralara başvurmuşlardır. Ayrıca halk üzerinde baskı yoluna gitmişlerdir. Meselâ, bir köye su gelecek, seçimden bir gün önce kamyonlarla su boruları getirilmiş, indirilmiştir köye. Ve köylüye denmiştir ki, yarın sandıktan çıkacak oylara göre, ya borular döşenecek, köyünüze su akacak veya tekrar borular yüklenecek, kamyonlara geri götürülecek.

İPEKÇİ — Mahal zikredebilir misiniz?

TÜRKEŞ — Mahal falan var bizde, hepsi var bunların.

İPEKÇİ — Onları açıklayabilir misiniz?

TÜRKEŞ — Açıklarım. Kastamonu'da olmuştur bu dediğim olay. Başka yerlerde de olmuştur. Meselâ, bir kişiyi, birçok sandığa yazdırmışlar ve birçok sandıkta oy kullandırmışlardır. Bunun böyle müşahhas örneği Manisa'da olmuştur. Akhisar'da olmuştur. Ve Yüksek Seçim Kuruluna da biz bunları bildirdik. Yüksek Seçim Kurulu bize verdiği cevapta, bunların seçim suçlarını teşkil ettiği için savcılıklara ihbar ettiğini bildirmiştir. Beiki savcılıklar bunu elkoyacaklar ama, bu vatandaşlar oy kullanmıştır.

İPEKÇİ — Aslında bu sonucun iptalini gerektirmez mi? Mükerrer oy kullanma...

TÜRKEŞ — İşte bilemiyorum yani nereye varacak. Savcılığa emir verilmiş, savcılık bunu takip ediyor. Olmuş bu. Biz vak'a, isim, yer gösterdik. Yüksek Seçim Kuruluna bildirdik. Sonra bilhassa bizimle çok uğraşmışlardır, iktidar partisi aleyhimizde çok çirkin ve baştan aşağı yalana müstenit propaganda yapmışlardır ve Anayasa'yı ihlâl etmişlerdir. Yaptıkları propaganda şudur: Türkeş kâfirdir, müslüman değildir. Ve bu kâfire oy veren de kâfir olur. Oy verirseniz siz de kâfir olursunuz, şeklinde propaganda yapılmıştır. Bu mahiyette broşürler Adalet Partisi tarafından bastırılmış ve dağıtılmıştır her tarafta. İTTİHAT diye bir gazete var, orda çıkan bir yazıya birtakım başka şeyler de eklemişlerdir ve bunu Adalet Partisi teşkilâtı dağıtmıştır. Adalet Partisinden böyle vatandaşmış gibi gönderdiğimiz kimseler bunları temin etmişlerdir ve bu durumu da zabıtla tesbit ettik. Bakınız bu da böyle teksir edilerek dağıtılmış vesikalardandır. Şimdi Menderes ve Bayar asılan demişlerdir. Ve İnönü ile Bayar astıran. Benimle Bayar'ın resmi ve asan ile...

İPEKÇİ — Bayar aleyhinde ama sizi de arada...

TÜRKEŞ — Bizim aleyhimizde. Yâni bizi hedef tutuyor. Halk Partisini bizi hedef tutuyor. Yâni Menderes'i astırdığımızı iddia ediyorlar. Burada kâfirliğimiz, islâmiyet dışına çıktığımız iddia ediliyor efendim. Ve bize oy verildiği takdirde de oy verenlerin de kâfir olacağı iddia ediliyor. Ama bizzat bunu dağıtan Adalet Partisi. Dağıtan, yazdıran.

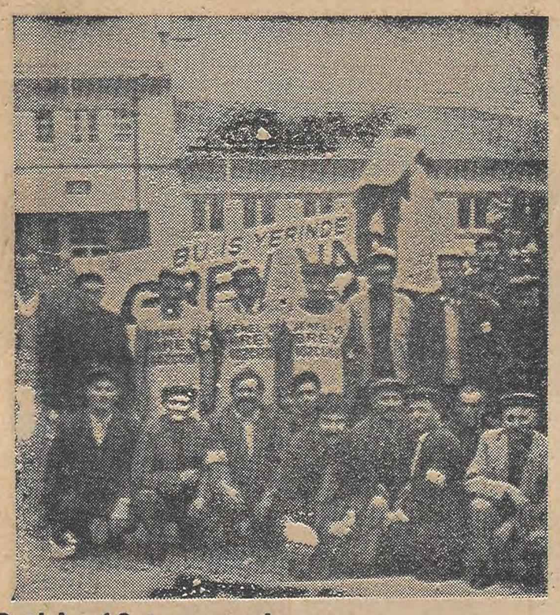
İPEKÇİ — Onu da Adalet Partililer mi yaptı?

TÜRKEŞ — Adalet Partililer, Adalet Partililer. Bu seçimde bize karşı bütün husumeti Adalet P.. si gösterdi...

Türkeş, Abdi İpekçi'ye Demirel çetesinin kendisini sabote ettiğini ileri sürmektedir ki, bu doğru değildir; ileride açıklanacağı üzere Türkeş'in birçok adamı Hacı Ali'den ikinci bir maaş dahi almaktadır. Komando denen sürünün mânevi babası Türkeş, para babası Demirel ve şûrekâsıdır.

YARIN:

Tıpkı 1930'ların Almanya'sındaki gibi...

8 ilde 13 işyerinde grev...

DİSK üyesi 1064 işçi grev savaşımı veriyor

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı 10 sendikanın 8 ilde ve 13 işyerinde yürüttüğü grevler başarılı olarak sürdürülmektedir.

Madencilik işkolunda örgütlü Dev. Maden-Sen'in 10 Mart 1976 tarihinde başlattığı ve, 5 işçinin çalıştığı işyerindeki grev ikinci yılını da aşarken, yine aynı işkolunda yürütülen Bilfer Madencilik grevi 8. ayına girmektedir. Genel-İş Sendikası'nın 28 Eylül'de Afyon Belediyesinde 150 işçiyle başlattığı grev 235. Gününü doldururken Gıda-İş Sendikasının Manisa Saray Ekmek Fabrikasındaki grevinin sürdürüldüğü açıklanmıştır. Toprak işkolunda örgütlü Keramik-İş Sendikası'nın 20 Ağustos 1977'de Veziroğlu Beton Mamüllerinde 50 üyesi, Lastik-İş Sendikası'nın 25 Şubat 1978'de Kayseri Ar Plastik'te 21 üyesi Maden-İş Sendikası'nın 10 Mart 1978' de 8 üyesi Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası'nın Sakarya 4 Benzin İstasyonunda 5 Ekim 1975'de 24 İstanbul Park Garajında 17 üyesiyle sürdürdüğü grevler başarıyla yürütülmektedir. Oleyis Sendikası'nın Dedeman Oteli Beyti ve Borsa Lokantası grevlerinde toplam 298 işçi grev alanında bulunmaktadır.

Diğer Yandan DİSK üyelerine sosyal bir suç olan lokavt uygulaması iki işyerinde sürdürülmektedir. Maden-İş üyesi Çilton Kazan işçileri ile Oleyis üyesi Bolu Varan Turizm işçileri Lokavtlara karşı direnç ve özveri ile savaşım yürütmektedirler.

Oleyis üyesi Borsa Lokantasında grevci işçiler

Koru Motel işçilerine yapılan baskı hasıraltı edildi

BOLU (İSTA)

Turizm Bakanlığına bağlı Bolu'da kurulu Koru Motel işçilerine gece geç saatlerde gelerek kendini Başbakanlığın koruma polisi olarak tanıtan ve isminin tespit edilemediği bir kişinin işçileri dövmeye kalkıştığı belirtilmiştir.

Koru Motel'de çalışan OLEYİS üyesi işçilerden edindiğimiz bilgiye göre işçilere siyasal görüşlerini sorduktan sonra küfür etmeye ve işçilere saldırmaya başlayan kişi daha sonra Bolu Emniyet Amiri Selami Ağırlar'ın gelmesiyle yatıştırılabilmiştir. Ancak işçilere yapılmış saldırı olmadığı ve olayın kapanması gerektiği «gerekçesiyle» yasal hiç bir soruşturma yapılmadığını belirten işçiler saldırıda bulunan kişinin kimliğinin kendilerine açıklanmadığını belirtmişlerdir.

Baysen: "İşçinin istemine gölge düşürülmüştür,,

İSTANBUL (İSTA)

Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğü işyerinde toplusözleşme yapma yetkisinin saptanması için, 17.3.1978 günü yapılan «İrade Beyanı»nda YSİ-İş Sendikasının işçilere baskı yaptığı ileri sürülmüştür.

DİSK'e bağlı BAYSEN Sendikasının İstanbul Şubesinden bu konuda yapılan açıklamada, «İrade Beyanı» uygulamasının işçinin özgür iradesine gölge düşürecek nitelikte olabildiği geçerli uygulamanın ancak Referandum olabileceği vurgulanmıştır.

BAYSEN İstanbul Şubesinden yapılan açıklamada, konuyla ilgili olarak, YSİ-İş Sendikası örnek olarak gösterilmiş ve bu sendikanın, İrade Beyanı uygulamasında kendi lehine sonuç almak için, işçilere baskı yaptığı iddia edilmiş ve özetle şöyle denilmiştir.

«Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğünde 17.3.1978 günü yapılan «İrade Beyanı»ndan bir gün önce, YSİ-İş Sendikası, işçilere bir bildiri dağıtarak, kendilerine ekonomik vaadlerde bulunmuş ve BAYSEN'e oy verecek işçileri tehdit etmiştir.»

Öte yandan, YSİ-İş Sendikasının irade beyanı uygulamasından sonra Büyük Yapılar Projeleri Bölge Müdürlüğüne gönderdiği yazıya da değinilen açıklamada, YSİ-İş Sendikası'nın işverene uyarıda bulunduğu ileri sürülmüş ve bu yazıdaki «İrade beyanında kimlerin YSİ-İş Sendikası adına beyanda bulundukları bilahere bildirilecektir... Gereğinin bu esaslar içinde yapılmasını önemle rica ederiz» Sözlerinin anlam olduğuna işaret edilmiştir.

Hürcam-İş Sendikası Şirintaş Cam Fabrikasında örgütlendi

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası Denizli'de kurulu Şirintaş Cam Fabrikasında örgütlenme çalışmalarını tamamlamıştır.

Sendika Genel Merkezinden edinilen bilgiye göre, Hürcam-İş bir süre burada örgütlenme çalışmalarına başlamış ve yetki istemında bulunmuştur. Ancak işkolunda ikinci bir sendika durumunda bulunan Türk-İş üyesi Kristal-İş Sendikası ile yetki uyuşmazlığı ortaya çıkmıştır. Varılan son aşamada yetki uyuşmazlığının çözülmesinin beklendiği Şirintaş'ta yakın bir zaman içinde uyuşmazlığın çözümlenebileceği belirtilmiştir.

Demokratik Örgütlerden Haberler

TÖB-DER İPSALA, ENEZ VE TARSUS ŞUBELERİ GENEL KURULLARI YAPILDI...

TÖB-DER İpsala, Enez ve Tarsus Şubeleri Genel Kurulları yapılmıştır. Genel Kurullarda yapılan seçimler sonucu ilk iki Şubede de Yönetim Kurulu üyeliklerini Birlik-Dayanışma grubu kazanmıştır.

İpsala Şubesi Yönetim Kurulu üyeliklerine Dilaver Öner, Recep Şahin, Nusret Uybaş, M. Ali Sarımeçe ve H. Arif Sevil, Enez Şubesi Yönetim Kurulu üyeliklerine ise Kenan Akıncı, Mustafa Ergin, Cemil Bölükbaşı, Edip Küçük ve Rahmi Ulus getirilmişlerdir.

TÖB-DER Tarsus Şubesi Olağan Genel Kurulunda yapılan seçimler sonucu ise Yönetim Kurulu üyeliklerine Halil Yüceçam, Nevzat Morali, Yusuf Yiğit, Zihni Karaçay ve Tahsin Üner getirilmişlerdir. Genel Merkez Temsilciliğine ise Ali Kara getirilmiştir.

Dört liste halinde girilen seçimleri, Demokratik Merkeziyetçiler ve Halkçı Eğitimciler grubunun ortak listesi kazanmıştır.

YURTDIŞINDAKİ DEMOKRATİK ÖRGÜTLER 19 MAYIS GENÇLİK VE SPOR BAYRAMINI KUTLUYOR...

Ulusal bağımsızlığın simgesi olan 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramının, Yurtdışındaki gençlik ve öğrenci örgütlerince tüm yurtta olduğu gibi törenlerle kutlandığı bildirilmiştir.

19 Mayıs kutlamaları ile ilgili olarak **Batı Berlin Türkiye Öğrenci Birliği** ve **Batı Berlin Türkiye Gençlik Birliği** ortaklaşa olarak şenlikler düzenlemişlerdir. Şenlik 20 Mayıs Cumartesi günü Alte Mensa'da yapılacaktır. Ayrıca, 13-14 Mayıs tarihleri arasında bir de futbol turnuvası düzenlenmiştir. Turnuveya 14 takımın katılacağı, 20 Mayıs'ta yapılacak geceyi ise Batı Berlin Türk işçileri korosu, Akademiker ve Sanatçılar Derneği Folklor Ekibi ve Şili Halkoyunları Ekibinin katılacağı açıklanmıştır.

★ **«PARÇALANMIŞ, DAĞILMIŞ, SENDİKANIN İŞYERİ DÜZEYİNDEKİ TOPLUSÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİNDE İŞVEREN KARŞISINA GÜÇLÜ VE ETKİLİ ÇIKAMIYACAĞI BİR GERÇEKTİR.»**

★ **«EMEKÇİLERİN HAKLARINI GÜVENCE ALTINA ALACAK VE SAVUNACAK OLAN İŞYERİ SENDİKALARI DEĞİL; BİRLEŞMİŞ, KENETLENMİŞ, EMEKÇİLERİN ELLERİNDE YÜKSELEN İŞKOLU SENDİKALARIDIR...»**

Anadolu Bankası emekçileri:

"BANK-SEN'de bütünleşmek sınıfsal görevdir,,

1500 İŞÇİ ÇALIŞIYOR ANADOLU BANKASINDA... YETKİ SORUNUN TEMMUZ AYINDA BELİRLENECEĞİ BELİRTİLİYOR. İZMİR, İSTANBUL VE ANKARA'DA BULUNAN ŞUBELERDEKİ EMEKÇİLER BANK-SEN'E TOPLU OLARAK KATILDILAR. DİĞER ŞUBELERDE DE KATILMALAR SÜRÜYOR...

DİSK'e bağlı BANK-SEN'in Anadolu Bankası'nın Şubelerinde örgütlenme çalışmalarının ilerlediği; İstanbul, Ankara, İzmir'de bulunan Banka Şubelerindeki emekçilerin işyeri sendikası Absen'den toplu olarak ayrılarak BANK-SEN'e geçtikleri açıklanmıştır.

Anadolu Bankası emekçilerinin işyeri düzeyinde örgütlü olan Absen adlı sendikadan ayrılması BANK-SEN'de bütünleşmesi gerektiği üzerine yayınlanan bildiride; son olarak yapılan 4 Mart tarihli, ABSEN Genel Kurulunda seçilen Genel Başkanın ve 1 Yürütme Kurulu üyesinin BANK-SEN'e katıldığı açıklanmış, şu gerçeklere değinilmiştir:

ABSEN EMEKÇİLER İÇİN HİÇBİR ŞEY İFADE ETMİYOR

«ABSEN'in Anadolu Bankası emekçileri için hiçbir şey ifade etmediği ortadadır. ABSEN çökmektedir. En son ABSEN'le Anadolu Bankası emekçilerinin haklarının savunulamıyacağını tüm iyi niyetli çabalarına rağmen ABSEN'de hiçbir gelişme olmadığını ve olmayacağını somut bir şekilde gören Genel Başkan Salih Ela ve yürüttme kurulu üyesi arkadaşımız ABSEN'deki görevlerinden istifa etmişlerdir. Ve DİSK BANK-SEN'e üye olmuşlardır. Salih Ela'nın yerine, geçtiğimiz ABSEN Kongresinde Anadolu emekçilerinin karşısında yürütme kurulu adayı bile çıkamıyan eski Genel Başkan Alev Özpeker getirilmiştir»

İŞYERİ DÜZEYİNDE ÖRGÜTLENEN SENDİKALAR İŞÇİ HAKLARINI GELİŞTİREMİYOR

Açıklamada ayrıca işyeri düzeyinde örgütlenen ABSEN'in işyeri sendikası olması nedeniyle işverenin karşısına güçlü olarak çıkamıyacağını; kaldı ki sorunlarının artması nedeniyle güvenilemez bir sendika olduğu belirtilmiş. Banka işkolunda ulusal düzeyde örgütlü yığınsal, ve etkili sendikanın BANK-SEN olduğu vurgulanmıştır.

ANADOLU BANKASI ŞUBELERİNDE ÇALIŞAN EMEKÇİLER ABSEN'DEN İSTİFAYA BAŞLADILAR

Öte yandan BANK-SEN örgütlenme dairesinden edinilen bilgiye göre ABSEN üyesi olan emekçilerin toplu olarak BANK-SEN'e üyeliklerinin gerçekleştirildiği açıklanmıştır. 95 kadar şubesi olan Bankanın işyerlerinde çalışan 1500 kadar işçinin giderek tamamıyle BANK-SEN'e geçeceği belirtilirken, ilk olarak Ankara, İzmit ve İstanbul'da bulunan emekçiler topluca BANK-SEN'e başvurarak üyelik işlemlerini tamamlamışlardır. Temmuz ayında başlayacak yetki istemininden de güçlü olarak çıkılarak BANK-SEN'in Anadolu Bankası emekçilerinin mutlak çoğunluğunu örgütlemiş olacağı da vurgulanmıştır.

Bank-Sen'in düzenlediği önemli toplantılardan biri... Kitlesel toplantılar da ekonomik ve sosyal soruları değerlendiren emekçiler sorunlarının örgütlü savaşımla çözümleneceğinin bilincinde...

SÖMÜRÜYE KARŞI

mehmet baysal

İşçi ücretleri dondurulamaz

İşçi ücretlerini dondurma ve sınırlandırma girişimi MC yönetimlerinin yeniden gündeme getirdiği bir konuydu. İşçi sınıfını temsil etmeyen hükümetlerin fiat artışları karşısında hemen düşündükleri şey işçi ücretlerinin artmasını önlemek olmuştur. Oysa fiat artışları çarpık kapitalistleşme sürecinin bir ürünü olup, çalışan kesiminde ücretinin arttırılarak, yaşamını sürdürmeğe çalışması en doğal hakkıdır. Öte yandan ücret artışlarının enflasyonun oluşmasında etken olmadığı çeşitli araştırmalarda saptandığı gibi, bilim adamlarınca da sürekli olarak belirtilmiştir.

MC yönetimi, işçi ücretlerine sınır getirmek için 1976 yılında bütçe kanununa bir madde bile koymuştur. 4.3.1976 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan bütçe yasasının 12. maddesinde, tüm kamu ve özel kesimde toplusözleşmeleri ile istihdam olunan personele ödenecek ücretlerle sağlanan mal ve para menfaatlerinin aylık tutarının, 25 bin lirayı geçemiyeceğine ilişkin hüküm getirilmişti. Yalnız bu hükmü Anayasa Mahkemesi 19.12.1976 da iptal etmiştir.

MC yönetimi süresince daha sonra işçi ücretlerini donduracak, bir kensey kurulması da gündeme getirilmeşsede, kamu oyunun sert tipkisi üzerine, düşünce den öteye gidememiştir.

Enflasyondan sabit gelirli işçi ve memurların etkilendiği bir gerçektir. Bu nedenle işçi sınıfının toplu işsözleşmeleri ile ücretlerini arttırmak istemeleri yasal bir hakdır. İşçi ücret artışlarının ne denli yüksek olursa olsun fiat artışlarına erişemediği de bir gerçektir. Fiatlar hergün başdöndürücü bir hızla artarken, işçinin iki senede bir toplu iş sözleşmesi ile ücretini arttırmasına karşı çıkmak, en azından demokratik geleneklere ters düşer.

Bu nedenlerle, Başbakanın Almanya yolculuğuna çıkmadan önce yaptığı bir açıklamada işçi ücretleri konusundaki görüşleri bir talihsizlik olmuştur. Ve Başbakan'ın işçi ücretlerine sınır getirmeye ilişkin açıklamasına ilk tepkiyle MC yönetiminin Mimarı Süleyman Demirel'den gelmiştir. Süleyman Demirel muhalefetteyken atıp tutanlar şimdi işçi ücretlerine sınır getirmek istiyor diye feryatı basmıştır. Türk-İş'in ihtiyatlı bir dille bir gün sonra karşı çıkması ve aynı zamanda DİSK'in kesin tavırla buna karşı çıkması'nın tepkileri bir süre daha kamu oyunu meşgul edecektir.

Özellikle hava taşımacılığı, petrol ve gübre sektöründeki işçilerin ücret artışlarını, kurumların karşılıyamayacağı görüşüne gelince, bunun yükünün işçilere yükletilmesinden önce bu kurumların yönetimsizlikten kaynaklanan başıbozukluğuna çare aramak sanırız daha doğru ve gerçekçi bir yaklaşım olur.

MC yönetimlerinde sorunların sürekli olarak ertelenmesinin sonucu, Ecevit hükümetinin göreve başlar başlamaz büyük sorunlar yığını ile karşıkarşıya kaldığı bir gerçektir. Ama bu sorunları çözümlemede doğru teşhisler konulması, çarpık kapitalistleşme sürecinin oluşturduğu sorunların yükünün işçi sınıfının sırtına yüklenilmesinden vazgeçilmesi gereklidir.

DPT'nin çeşitli araştırma ve raporlarında işçi ücretlerindeki artışın fiat artışlarının gerisinde kaldığı sürekli olarak belirtilmiştir. Bu durum karşısında Başbakanın planlamanın raporlarına göre işçi ücretlerinin artışına karşı çıkma savı gerçekçilikten uzak olsa gerek.

İşçi ücretleri karşısında Ecevit'in daha önce söylediklerine tümüyle ters düşen bu açıklamaları karşısında; işçi ücretlerine sınır getirme girişimlerinin sonuç vermiyeceği gerçeğini ve kazanılmış haklardan geri dönülemeyeceğini belirtmekle yetiniyoruz.

IŞTEN ATILAN TELRA İŞÇİLERİ KONUŞTU:

"Telra'da başlayan savaşım, Elaks'ta devam edecektir,,

Nazmi Aydın Mustafa Ercan ve Ahmet Altınbilek. İşte Telra'dan atılan işçilerden 3'ü «Telra'da başlayan savaşım, Elaks'ta devam edecek» diyorlar.

Telra, Profilo Holdinge bağlı Mecidiyeköy'de kurulu bir televizyon fabrikasıdır. Türkiye Maden-İş Sendikasına üye 750 işçi çalışır burada.

Günde 1.200 adet televizyon üretilen bu işyerinde, geçtiğimiz hafta 40 kadar işçinin işlerine son verildi. İşten çıkarılan işçilerin çoğu, Komponet denilen ve televizyon malzemeleri yapılan bölümde çalışıyorlardı.

Profilo'nun patronu JAK, ölçüp, biçmiş ve «daha fazla sömürü, daha fazla kâr» diyerek, 325 işçinin çalıştığı komponet bölümünü kendi holdingine bağlı bir şirket yapmayı tasarlamıştı. Bu tasarısının gerçekleşmesi, patrona dahz neler kazandırıyordu neler... Hemen işe koyuldu. İşçinin arasına sızdırdığı ajanlarına, sendikanın militanlarını tespit ettirdi. Yapacağı hukuk dışı girişimleri, kendinden yana olan yasanın kitabına uydurdu ve fişlediği (!) 40 kadar işçiyi işten atarak, öncelikle Maden-İş'in işyerindeki etkinliğini kaldırabileceğini sandı. İşçi sınıfının savaşımını engelleyebileceğini düşündü. İşçilerin sendikalarına olan güvenlerini sarsacağını zannetti.

Ama, sanmakla, düşünmekle yada zannetmekle olmuyor bu işler. Bakın ne diyor Telra'dan atılan işçiler...

★ **AHMET ALTINBİLEK — «Bizi işten çıkartmalarıyla mücadelemizden soyutlayamazlar. Fabrikalardaki mücadelemizden geri adım attıramazlar. Bunu iyi bilsinler. İşverenin amacı, sendikamız Maden-İş'in öncü kadrolarını işyerinden temizlemek ve yeni kuracakları şirkette sendikal faaliyetlerimizi engellemektir. Biz Maden-İş saflarında her zaman mücadele edeceğiz. Sendikamızın işten çıkarılan işçilere sahip çıkmadığını söyleyen maocular, kime hizmet ettiklerini burada da göstermişlerdir.»**

★ **«İşverenin amacı, sendikamız Maden-İş'in öncü kadrolarını işyerinden temizlemek ve yeni kuracakları şirkette sendikal faaliyetlerimizi engellemektir. Sendikamızın işten çıkarılan işçilere sahip çıkmadığını söyleyen maocular kime hizmet ettiklerini burada da göstermişlerdir.»**

«Onlar izne çıkarken bizim de işyerinden 13. maddeye göre çıkışımız yapıldı. İşten çıkarılan 34 işçinin arasında erken izne ayrılan arkadaşlar da vardır. Sendikamız Maden-İş yanımızdadır. Bizi sınıf kavgamızdan döndüremeyeceklerdir.»

★ **NAZMİ AYDIN — «İşten atılan arkadaşların çoğunluğu fabrikanın komponet bölümünde çalışıyordu. Burada televizyon malzemeleri üretilir. Bu bölümde 325 işçi çalışır. Öğrendiğimize göre işveren bu bölümü ELAKS adıyla ayrı bir şirket yapacakmış. Beni de yeni kuracakları bu işyerinin sendikalaşmaya öncülük yapacağımı bildikleri için işten çıkardılar. Oysa işyerinden kendi isteği ile çıkmak isteyen arkadaşlarımız da vardı. Onları çıkarmayıp, bizleri çıkarması anlamlıdır. Telra'da başlayan savaşım, Elaks'ta devam edecektir. İyi bilsinler bunu.»**

★ **MUSTAFA ERCAN — «Biz işten çıkarılmadan önce işveren, erken izne çıkarma yaptı. Sırf tensikat yapılmasın diye biz, işverenin erken izne çıkarma girişimine göz yumduk. Böylece çoğunluğu montaj bölümünden 250 arkadaşımız erken izne ayrıldı. Ancak onlar izne çıkarken bizimde işyerinden 13. maddeye göre çıkışımız yapıldı. İşten çıkarılan 34 işçinin arasında erken izne ayrılan arkadaşlarda vardır. Sendikamız Maden-İş yanımızdadır. Bizi sınıf kavgamızdan döndüremeyeceklerdir.»**

John Harris'in kurtarılması için eylemler sürüyor

★ NEW YORK'DAKİ MİTİNGDE, ABD'DE İNSAN HAKLARINA SAYGI GÖSTERİLMESİ İSTENDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'li zenci hakları savunucusu John Harris'in idam cezasının kaldırılması için gösterilen uluslararası dayanışmanın sürdüğü bildirilmektedir. Harris'i Kurtarma Komitesi tarafından New York'da yayınlanan bir bildiride, Alabama eyaleti yetkililerinin, Harris'i öldürerek insan hakları savunucularını korkutmak ve baskıları artırmak için ortam hazırlamak istedikleri açıklanmıştır. Uluslararası Öğrenciler Birliği (UÖB) de, Harris'in serbest bırakılmasını istemiştir. UÖB, Harris'in serbest bırakılması için yayınladığı bildiride, ABD'de insan haklarının savunulması için savaşım veren güçlere uluslararası destek sağlanmasını istemiştir.

Bu arada John Harris'in idam cezasının kaldırılması için, New York'da büyük bir kitle gösterisi yapılmıştır. Göstericiler, yalan suçlamalarla ölüme mahkum edilen John Harris'in serbest bırakılmasını ve ABD'de insan haklarına saygı gösterilmesini istemişlerdir.

Mariam: "Afrika Boynuzunda durum gerginliğini koruyor,,

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Etiyopya Geçici Askeri Yönetimi Başkanı **Halie Mariam** Afrika Boynuzundaki durumun hâlâ tehlikeli durumunu koruduğunu söylemiştir. **Mariam**, Somali'nin, Etiyopya'nın içişlerine politik ve askeri olarak müdahale etmeye devam ettiğini söylemiş, Somali'nin Etiyopya'nın sınırlarını tanımadığını ve Etiyopya'dan başka Kenya ve Cibuti'den de toprak isteklerinde bulunduğunu belirtmiştir. **Mariam**, Somali uçaklarının hergün Etiyopya semalarını ihlal ettiğini ve Somali'nin Etiyopya'daki ayrılıkçı gruplara askeri destek sağladığını söylemiştir. **Mariam**, Somali'de binlerce Mısırlı danışmanın bulunduğunu belirtmiş ve daha birçok ülkeden askeri uzmanların Somali'de çalıştığını açıklamıştır. **Mariam**, Etiyopya devriminin korunması için Etiyopya halkını birliğe çağırmıştır. Mariam, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin Etiyopya'ya sağladığı desteğin büyük bir değer taşıdığını belirtmiştir.

Bu arada Etiyopya'nın Nil Nehri nin sularını Sudan ve Mısır'a karşı bir baskı aracı olarak kullanmak istediğini iddia eden bir yazının Mısır basınında yeralması, Etiyopya tarafından sert bir biçimde protesto edilmiştir. Etiyopya Dışişleri Bakanlığının yayınladığı bir bildiride, bu ve Mısır basınında yeralan daha başka bu gibi iddiaların, Etiyopya'nın içişlerine kabaca karışmak olduğu belirtilmiştir. Bildiride Etiyopya'nın doğal kaynaklarını en iyi bir biçimde değerlendireceğini, ama onları. komşu ülkelerin zararına işletmek niyetinde olmadığı açıklanmıştır.

ABD'nin Güney Kore'ye silah sevki artıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Senatosu Dışişleri Komisyonu, ABD'nin Güney Kore'ye 800 milyon dolar tutarında askeri malzeme sevkedilmesi önerisini onaylamıştır. Bilindiği gibi ABD, Güney Kore'deki askerlerini geri çekeceği gerekçesi ile bu ülkeye çok büyük miktarda silah sevki yapacağını ve «savunmasını güçlendireceğini» açıklamıştı. Ancak, ABD birliklerinin, daha önce planlandığı gibi geri çekilmedikleri ve çekilme işleminin aksatıldığı belirtilmektedir. Bu yıl içinde ise, Güney Kore'deki 41 bin ABD askerinden yalnızca birkaç yüz tanesinin geri çekilmesinin planlandığı bildirilmektedir.

Şili'deki tutukluların listesinin açıklanması istendi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Şili cuntasının hapse attığı ya da «kaybolduğunu» iddia ettiği politik tutukluların yakınları, Şili'deki politik tutukluların bir listesinin açıklanmasını istemişlerdir. Politik tutukluların yakınları, cunta yetkililerine ulaştırdıkları bir mektupta, yakınlarının kaderi hakkında derin bir endişe duyduklarını belirtmişlerdir Mektubu, 17 bin kişi imzalamıştır.

Çin, seferberlik ilan etti

ÇKP ASKERİ KOMİSYONU, ASKERİ EĞİTİMİN HIZLANDIRILMASINI, ATOM VE KİMYASAL SİLAH EĞİTİMİ YAPILMASINI İSTEDİ

HONG KONG (THA-UPI)

«Sovyetler Birliği ile bir savaşın kaçınılmaz» olduğunu ileri süren parti askeri komitesi, askeri liderlerinden silahlı kuvvetlerin eğitimini yoğunlaştırmasını istemiştir.

Haberi veren Çin Resmi Haberler Ajansı, bu kararın Komünist Partisi Merkez Komitesi Askeri Komisyonunun son toplantısında alındığını bildirmiş ve eğitimde atom ve mikrop savaşı yöntemleri üzerinde durulması gerektiğini de ileri sürmüştür.

ÇKP MK Askeri Komisyonunun bildirisinde, ordunun geliştirilmesi ve savaşa hazır olması için eğitimin hızlandırılması istenmiştir. Bildiri, özellikle, daha çok sayıda birliğin manevralara katılmasını istemiştir. Bilindiği gibi geçen mart ayında da Çin'deki zorunlu askerlik süresi uzatılmıştı.

Zaire, Şaba'daki ayaklanmayı bastırmak için yardım istiyor

★ İKİ KENTİN, AYAKLANANLARCA KONTROL ALTINA ALINDIĞI AÇIKLANDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zaire'nin, Şaba Bölgesindeki ayaklanmayı bastırmak için Fransa, Fas, ABD, Belçika ve Çin'den yardım istendiği bildirilmektedir. Bu arada, Fransa'nın Şaba Bölgesine Miraj uçakları gönderdiği bildirilmektedir. Bilindiği gibi Şaba Bölgesinde geçen yıllarda da ayaklanmalar olmuş, ancak Zaire'nin Fas'tan aldığı askeri birlik yardımı ile bu ayaklanmalar bastırılmıştı. Bu harekat sırasında Fas askerleri, Şaba Bölgesine, Fransız uçakları ile taşınmıştı.

Bu arada Washington'da Amerikan Hükümetine yakınlığıyla bilinen kaynaklar dün akşam yaptıkları açıklamalarda, Zaire'nin Şaba Bölgesindeki Kolvezi ve Mutshasa kentlerinin «asi birliklerin» eline geçtiği yolunda çıkan haberleri doğrulamışlardır.

Bu arada «Belga» Ajansının Paris çıkışlı olarak ve «Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi» (KUKC) sözcüsü Mutomba'ya dayanarak verdiği bir habere göre, Kolvezi'nin alınışı sırasında yedi Fransız askeri tutsak edilmiştir.

Sözcü, Kolvezi ve Dutşasa kentlerinin, kendi kuvvetlerince tamamen kurtarıldığını bildirdikten sonra Mobuto Kuvvetlerine ağır kayıplar verdirildiğini söylemiştir.

Yine «Belga» Ajansına göre, KUKC, savaşçı kuvvetlerinin Şaba eyaletinde yeni bir ayaklanmaya katıldıklarını belirttikten sonra şu açıklamada bulunmaktadır:

«Bu, bir ulusal harekettir, yalnızca Şaba Bölgesiyle sınır değildir. Bu ayaklanma, Başkan Mobutu yönetimini, tüm halkın desteği sayesinde devirmeyi amaçlamaktadır ve dolayısıyla da bir asi ya da Katangalı eski jandarmalar ayaklanması değildir.»

KUKC temsilcisi, ayaklanmaya «Kongolulardan başkası»nın katılmadığını da kesinlikle belirtmiştir.

Bu arada, Zaire'deki Mobutu yönetimine karşı çıkan muhalefet gruplarını destekleyen ve Belçikalılardan oluşan «Zaire Komitesi», dün akşam yayımladığı bir bildiride, Fransa'yı, Belçika, Fas, Çin ve DBD'yi, Zaire'nin Şaba Bölgesinde meydana gelen silahlı çarpışmalara dışarıdan müdahale etmemeğe çağırmıştır.

Bu arada «Kongo'nun Yeniden Dirilmesi İçin Eylem Hareketi» adını taşıyan ve Zaire muhalefet partilerinin biri olan hareketin, «Şaba'da girişilen harekete katılmadığı fakat buna karşı da olmadığı» hareketin Başkanı Daniel Monluya Mbenge tarafından açıklanmıştır.

Belçika'da mülteci olarak yaşamakta olan Mbenge, «Mbumba'nın yönetimindeki bu eyleme ne Küba, ne Angola askerleri katılmaktadır» demiştir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Alman cömertliğinin bedeli

Arkada kalan birkaç gün, Federal Almanya ile ambargonun birbirine karıştığı bir dönemi dile getiriyor. Bu günler içinde Başbakan **Ecevit** Almanya gezisini gerçekleştirdi. Ve, ABD Senato Komisyonunda Türkiye'ye uygulanan ambargonun kalkmaması, sürdürülmesi kararı alındı.

Böyle bir dönemin ilgi çekmesi, olağanüstü bir önem taşıması doğal. Etkiler ve yankısının alışılmadık boyutlara ulaşması bile beklenebilir. O kadar ki, **«Türk-Alman ilişkileri yeni bir yörüngeye oturuyor olmasın?»** sorusu dahi sorulabilir. O halde, Türkiye'nin yaşadığı ve göğüslemek zorunda kaldığı batı bunalımı en üst düzeye çıktığı bir sırada, yukarıdaki sorunun karşılığı ne olabilir? Türk-Alman ilişkilerinin gerçeği nedir?

Önce bir olguyu yeniden vurgulamak gerek: Başbakan Ecevit NATO'dan değil NATO içi ilişkilerden rahatsız.

Örneğin Alman Başbakanı **Scmidt'in** yemeğinde, tüm eski yakınmalarını bir kez daha dile getirdi: **«ABD ile NATO içinde karşılaşılan güçlükler, ulusal kaynaklarımızı ağır bir yük altında bırakıyor. Ulusal savunmamızı zayıflatıyor. İttifak içindeki gerginlikler ve taşıdığımız yükler nedeniyle ekonomimiz zarar görüyor. Buna daha fazla izin veremeyiz»** dedi.

Çünkü, **Ecevit'e** göre, NATO'dan çıkmak bölgedeki dengeyi bozmak demek, Yumuşamayı tehlikeye sokmakla eş anlamlı. Bunun için, Alman Radyo-TV'na verdiği özel demeçte, **NATO'yu terketmeye niyetli değiliz. Yeter ki, zorlanmayalım»** demek gereğini duydu.

O halde, Türkiye'nin şu andaki durumu nedir? Şu anda, özellikle ABD Senato Komisyonunun kararından sonra, Türkiye'nin ABD tarafından tam olarak köşeye sıkıştırıldığı açıkça görülüyor. O kadar ki bunu, Almanya ziyaretinin son gecesinde Başbakan **Ecevit'in** kullandığı üsluptan bile anlamak olası: **Ecevit, «Türkiye NATO'nun silahlı sınır bekçisi olmaya devam etmeyecek»** dedi. Lozan Anlaşmasına imza atmayan ABD ile bugünün Amerikasını karşılaştıran Türkiye Başbakanı, ülkesinin **«Ambargo veya bir başka yolla baskı altına alınamayacağını»** belirtmeye özel bir özen gösteriyor.

Ayrıca, **Ecevit**, Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET), dan da yakınıyor. **«ortaklık bağları aşınmaya yüz tutmuş»** diyor. Ortaklıkla olan ilişkilerde benimsediği ilkeyi **«AET, Türkiye ekonomisinin gelişmesi için bir yük olmamalı»** şeklinde formülleniriyor.

İşte, Türkiye'nin batı dünyasından askeri, siyasal ve ekonomik anlamda yakınmalarını böylesine ileri ölçülerde dile getirdiği bir sırada, batı'nın ikinci büyük gücünün oynayacağı rolün anlamı nedir?

Gerçekten, ekonomik bir dev olan 62 milyon nüfuslu Federal Almanya, ulusal gelir açısından dünya dördüncüsü, ama, ihracat GSMH oranı yüzde 21. bu oranla, dünya ticaretini ve parasal ilişkilerini etkileyen bir numaralı ülke niteliğinde. Türkiye'nin ithalatında da ilk sırayı işgal ediyor.

O HALDE, BU MATEMATİK VERİLER NEYİ AÇIKLAMAKTA?

Avrupa'nın ve NATO'nun yoksul üyesi kabul edilen Türkiye'nin yeri Avrupa güvenliği açısından doldurulamaz. Batı Avrupa, kendi güvenliği için Türkiye'ye gerek duymakta. dolayısıyla, gereken askeri yardımı ve iflas noktasına gelecek kadar dışarıya borçlanmış bir ekonomiye

(Devamı 7. Sayfada)

★ Yahudilerle ilişkiye geçmenin cezası ölüm olmasına karşın, Polonya'nın yeraltında çalışan demokratik örgütleri, Yahudi Savaş Örgütü'nün kurulmasına yardım etti.

Varşova Gettosu'ndan alınıp ölüm kamplarına götürülen Yahudiler.

16 Mayıs: Warşova Gettosu ayaklanmasının son günü

Nazıler Polonya'yı işgal ettikten sonra Varşova'da bir Yahudi Gettosu kurdular. Duvarlarla çevirdikleri bir mahalleye 400 bin Yahudi yerleştirdiler. Sonra toplu kırımlar başladı. Kendini savunmak için örgütlenen Getto, Nazilere karşı bir ay direndi. Düştüğü zaman, hemen hemen hiç bir Yahudi hayatta kalmamıştı.

Polonya, II. Dünya Savaşı'nda en büyük kayıplara uğrayan ülkelerden birisi oldu. Hitlerciler, ülke insanlarının 6 milyonunu ölüme sürüklediler. Bunların yanlızca yüzde 10 kadarı çarpışmalar içinde öldü. Diğerleri, faşist işgal ordularının uyguladığı ağır baskı ve terör sonucu yokoldular. Bunlara, toplama kamplarında yakılan 3 milyon Polonyalı Yahudi de dahildir. Polonya'daki Yahudi kırımının en canice olanına, Warşova Gettosu tanık oldu.

HİTLERCİLER VARŞOVALI YAHUDİLERİ GETTODA TOPLADILAR

Polonya'nın işgalinden sonra Hitlerciler, Varşova'da 15 Ekim 1940'da, 490 hektarlık bir alanda, bir Yahudi Gettosu kurdular. 400 bin Yahudi, üç metre yüksekliğinde ve 16 kilometre uzunluğunda duvarla çevrelenmiş bir mahalleye yerleştirildi. Bu insanların yanlızca % 5'i çalışma olanağı bulabilmişti. Bu yüzden, hayatta kalabilmeleri ancak gizli depolarla ve Polonyalıların onlara uzattıkları yardım eli ile mümkün olabildi. Üstelik, Yahudilerle ilişki kurmanın tek cezası vardı: ölüm.

TOPLU KIRIM BAŞLIYOR

Getto'daki ilk toplu kırım, 17 Nisan 1942'de 52 Yahudi'nin öldürülmesi ile uygulandı. Ardından, Mayıs ve Haziran aylarındaki başka toplu kırımlar geldi. Ve nihayet 22 Temmuz 1942'de, «likidasyon», yani sürekli bir toplu kırım kampanyası başladı. O zamana kadar geçen olaylar, Getto'da bir direniş örgütlemekten başka çıkar yolun olmadığını gösteriyordu.

YAHUDİ SAVAŞ ÖRGÜTÜ KURULUYOR

«Likidasyon»un başlamasından bir gün sonra, 23 Temmuz 1942'de, Getto'da, Yahudi Savaş Örgütü (ZOB) kuruldu. Amacı, savaş birlikleri örgütlemek, silahlı savaş için gerekli olan malzemeyi sağlamak ve Getto halkını silahlı savaşa sokmak için çalışma yapmaktı. 1943 Mart'ına dek, ZOB, toplam gücü 800 kişiyi bulan 22 tane savaş birliği kurdu. «Likidasyon» nedeni ile bu zamana dek Getto'da hayatta kalabilenlerin sayısı ise, başlangıçtakinin ancak % 10'u kadardı. Savaş birliklerinin silahlarını askeri öğretmenlerin ve savaş malzemesi üretimi için gerekli bilgilerin önemli bir bölümü, yer altında çalışan Polonya örgütleri tarafından sağlandı. Örneğin, Londra'da sürgünde kurulmuş bulunan Polonya hükümetinin Anayurt Ordusu, Polonya İşçi partisi'nin askeri kolu olan Halk Muhafızları... Ayrıca, gizli olarak çalışan demokratik örgütler, Yahudilere Yardım Konseyi adı altında bir birlik kurdular. Bu birliğin çalışmaları, tarihe, «Zegota Eylemi» olarak geçti.

DİRENİŞ BAŞLIYOR

19 Nisan 1943 gecesi Nazi polisi Getto'nun çevresini sardı. Sabah saat 06.00'da da, 850 tane SS görevlisi, 16 subay ve bir grup Yahudi işbirlikçi, bir tank ve iki zırhlı araç eşliğinde Getto'ya girdiler. Bir süre ilerledikten sonra ZOB militanlarının sert direnişi ile karşılaştılar. Tank alevler içinde kaldı. Naziler, 12 ölü bırakarak yüz geri kaçtılar. Saat 08.00'de saldırı tekrarlandı. Bu kez Getto'ya karşı top ateşi açıldı. ZOB bütün gücü ile direndi. Binaların birisine yanyana iki bayrak asılmıştı: beyaz-kırmızı renkli Polonya bayrağı ve mavi-beyaz renkli Yahudi bayrağı. Çatışma bütün gün sürdü. Karanlık basarken Naziler geri çekildiler.

ATEŞKES ÇAĞRISI REDDEDİLİYOR

Ertesi gün 9 tane Nazi yıldırım birliği Getto'ya daldı. Bu kez alev makinaları da kullanıyorlar, binaları alevler içinde bırakıyorlardı. Yakalanan Yahudiler ya hemen orada öldürülüyor yada başka yerlerdeki ölüm kamplarına gönderiliyorlardı. Çatışma sırasında Nazi subayı ZOB'a ateşkes önerdi. Ancak bu öneri Yahudi militanlar tarafından kesinlikle geri çevrildi. Gün battığında, Naziler yine geri çekiliyorlardı.

İLK 12 GÜNDE 37 BİN YAHUDİ ÖLDÜRÜLDÜ

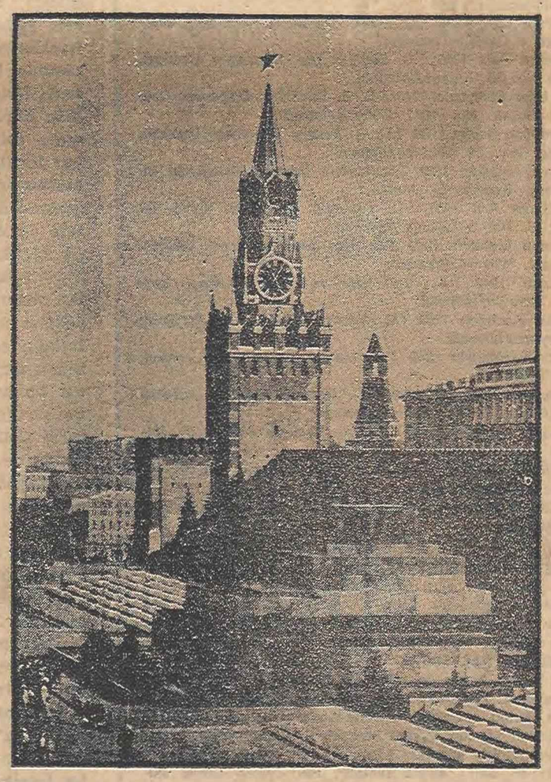
Daha sonraki günler sürekli çatışmalarla geçti. Naziler, Paskalya gününü «kutlamak» için Getto'yu yangın bombaları ile bombaladılar. Faşistler, Getto'nun ele geçirdikleri bölgelerindeki Yahudileri toptan boşaltıyorlar, bazılarını hemen öldürüyor bazılarını da öldürülmek üzere toplama kamplarına gönderiyorlardı. 30 Nisan'da bu biçimde öldürülenlerin sayısı 37 359'u bulmuştu. ZOB militanlarının da 179'u öldürülmüştü. Ancak Getto, bütün umutsuz duruma karşın direnişini sürdürdü.

16 MAYIS'TA DÜŞEN GETTO BAŞKA YAHUDİ AYAKLANMALARI BAŞLATTI

Varşova Getto'su 16 Mayıs 1943'de düştü. Getto, kanının son damlasına kadar direnmişti: 14 bin Yahudi çatışmalar sırasında, binlercesi çöken binaların, alev makinalarının karşısında öldürülmüş, 42 bin tanesi ise öldürülmek üzere toplama kamplarına gönderilmişti. Ancak bu düşüş, Polonya'nın bir çok yerinde yeni Yahudi ayaklanmasının işareti olmuştu: Yahudi grupları, 25 Haziran 1943'de Czestovhowa'da 1-2 Ağustos 1943'de Bedzin'de, yine Ağustos'ta Bialystok'da ayaklandılar. Gettolardan kaçan çok sayıdaki Yahudi, Polonya partizanlarına katıldılar. Böylece Yahudiler, diğer Polonyalılarla olan amaç birliklerini ve silah arkadaşlarını ilan ettiler. Üstelik bunu, ne Polonya tarihinde ne de II. Dünya Savaşı tarihinde ilk kez olarak yapmışlardı.

Getto'daki Yahudi Savaş Örgütü ZOB'un 24 yaşındaki kumandanı Mordechaj Anielewicz, ölmeden önce şunları yazdı: «Yaşamımın en büyük isteği gerçekleşti. Bütün parlaklığı ve büyüklüğü ile Getto'nun Yahudi savunmasını gördüm».

Kanada'ya, Japonya'ya ve Avrupa'ya seyahat ederseniz, efsanevi Moskova'da bulunduğunuz sürece misafirimiz olunuz. Otel, yemek ve geziler ücretsizdir.

ANKARA OFFICE: 170606
KUMRULAR S.6 C.KIZILAY

ISTANBUL OFFICE: 456202
METE CAD 30 TAKSİM

АЭРОФЛОТ

Belediye, Boğazdaki arsa ve köşklerini Türkiye Turing Kurumuna kiraya veriyor

★ KOTİL, BELEDİYENİN YERLERİNİ KİRAYA VERMEKLE HALKA AÇACAKLARINI SÖYLEDİ
★ DÜZENLENEN VAPUR - ETÜD GEZİSİNDE TURİNG KURUMU YÖNETİCİLERİ İLE BELEDİYE YETKİLİLERİ ARASINDA TARTIŞMA ÇIKTI

İSTANBUL (İSTA) Türkiye Turing Kurumu ile Çevre Koruma ve Yeşillendirme Derneğinin birlikte Boğaziçi'nin, sorunları ve bunlara getirilecek çözümlerin yerinde incelenmesi amacıyla düzenlediği belirtilen vapur etüd gezisi yapılmıştır. Kültür Bakanı **Ahmet Taner Kışlalı**, Belediye Başkanı **Aytekin Kotil**, Denizcilik Bankası Genel Müdürü **Nezih Neyzi**, vilayet yetkilileri ve bazı öğretim üyelerinin katıldığı gezide, kurum yöneticileri ile belediye arasında tartışma çıkmıştır. Tartışmalar sırasında bir konuşma yapan İstanbul Belediye Başkanı **Aytekin Kotil**, belediyenin Boğaz'da bulunan arsaları ve arsaların üzerinde bulunan köşkleri Turing Kurumu'na kiraya verecekle-rini, bu sayede buraların halka açılabileceğini ileri sürmüştür.

İstanbul Boğazı'nın güzelliğini bozan yapılara iskan müsaadesinin belediye tarafından verildiğini ileri süren Turing Kurumu yöneticilerine, bazı belediye çalışanları karşı çıkmış, Boğazın güzelliğini bozan taş binaların bu geziyi düzenleyenlerin bir kısmı tarafından yaptırıldığını belirtmişler, Boğaz sırtlarında yapılan bazı gecekondu-ların ise devletin iskan politikasının yoksunluğuna ve köyden kente göçün önlenememesine bağlamışlardır. İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil ise, eleştirilere verdiği yanıtta, Nazım Plan Bürosu ile İmar İskan Bakanlığını eleştirmiş ve belediye yasalarının yetersizliğinden yakınmıştır.

Öteyandan geziye katılan bazı ilgililer, İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil'in, «Arsa ve köşkleri kuruma kiraya vererek buraları halka açacağız» şeklindeki sözlerini eleştirmişler ve belediyenin, arsa ve köşkleri bu şekilde halka değil, birkaç zengin kişiye açabileceğini ifade etmişlerdir.

Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı ise yaptığı konuşmada, hükümetinin, Boğazın güzelliğinin bozulmaması için elindeki imkanları kullanacağı ve bu konuda gerekirse yasa önerisi hazırlayacağını belirtmiş, Boğazın bundan sonra kirletilmemesi için Turing Kurumu yetkilileri ile en kısa zamanda önlemler konusunda toplantı yapacağını söylemiştir. Türk Turing Kurumu yöneticileri ise, Kültür Bakanı Kışlalı ile Belediye Başkanı Kotil'in sözlerini takdirle karşıladıklarını bildirmişlerdir.

TOKAT - REŞADİYE İLÇESİ'NİN

ÇAMBALI KÖYUNU KALKINDIRMA VE GÜZELLEŞTİRME DERNEĞİ

ANA TÜZÜĞÜ

1- KURULUŞ

— 1 —

A — DERNEĞİN ADI VE MERKEZİ:

Madde 1: Tokat-Reşadiye İlçesinin «Çambalı Köyünü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği» adı altında bir dernek kurulmuştur. Derneğin Merkezi İstanbul'dur. (Gültepe, Dispanser Caddesi, Gürbüz Sokak 18)

DERNEĞİN AMACI VE FAALİYETLERİ:

Madde 2: Derneğin amacı, Çambalı köylüleri arasında yardımlaşma, dayanışma, bağlılık ve birliği sağlamak, olanakları ölçüsünde adı geçen köyde tarımsal, sanat toplumsal ve kültürel alanlarda yararlı inceleme, araştırma ve uygulama çalışmaları yapmak: toplum kalkındırma sürecinde Çambalı'ların yanında ve yardımında bulunmaktır.

Dernek bu amacı gerçekleştirmek için aşağıda yazılı etkinlik ve çalışmalarda bulunur.

Ekonomik Yönden:
1. İklime ve toprak şartlarına müsait zirai maddelerin ekimi ve dikimini köylüye aşılamak, yol göstermek,
2. Meyva ve sebzeciliği geliştirmek,
3. Köyü ağaçlandırmak, var olan orman ve korulukları geliştirmek,
4. Köylüyü, hayvan ırkının ıslahı ve tavukçuluğa teşvik etmek.

Sanayi Yönünden:
1. Köye elektrik temin etmek
2. Elbezgahları temin etmek ve dokumacılığı geliştirmek,
3. Köye un değirmeni yaptırmak.

Sosyal ve Kültürel Yönden:
1. Çambalı köylüleri arasında yardımlaşmayı, dayanışmayı sağlamak, korumak ve devam ettirmek.
2. Aynı maksatlar için kurulan derneklerle işbirliği yapmak ve istişarelerde bulunmak,
3. Köy yollarını yapmak ve varolanları korumak,
4. Köye su getirmek ve mevcut olan su yollarını onarmak,
5. Köye çamaşırhane (yunak), ve misafirhane (konuk) yapmak.
6. Köye sağlık evi yapmak,
7. Köy mezarlıklarının korunması amacıyla etrafını duvarla çevirmek.
8. Köye park yapmak,
9. Köyün ortak mallarını ve meralarını korumak, bunlardan faydalanılabilir hale getirmek,
10. Köy okuluna kütüphane açmak ve kitap temin etmek,
11. Tahsile kabiliyetli çocukların öğrenimine olanaklar ölçüsünde yardım etmek,
12. Köy gençlerinin bedenen ve fikren gelişmesi için imkanlar nisbetinde spor araçlarının teminine yardımcı olmak, ve,
13. Köyün sağlığını tehdit eden her hususu zararsız hale getirmek için. Köy Öğretmeni ve İhtiyar heyetine yardımcı olmak.

C — DERNEĞİN KURUCULARI:

Madde 3: Dernek kurucularının ad ve soyadları, baba adı, doğum tarihleri, uyruğu, meslek ve sanatları ile ikâmetgahları aşağıda yazılıdır.

Adı ve Soyadı Baba adı Doğum T. Uğruğu M. ve Sanatı İkâmetgâhı:

Recep Erdoğan Ali 1324 T.C. Emekli Dispanser Caddesi, Kemer S. 36 Gültepe/İstanbul

Ömer Güner İzzet 1335 T.C. Emekli Ümraniye Küçüksu Caddesi Düz S. No: 6 Üsküdar/İstanbul.

Nihat Erdem Aziz 1946 T.C. Elektrik Tek. Dispanser Caddesi, Kanaat Sokak No: 39 Gültepe/İstanbul.

Mustafa Uçar Süleyman 1943 T.C. B. Tahsildar. Dispanser Caddesi Gürbüz Sokak, No: 18/2 Gültepe/İstanbul.

Niyazi Erdoğan Recep 1936 T.C. G. Bekçisi Dispanser Caddesi, Kemer Sokak, No: 36 Gültepe/İstanbul.

Nail Güner Abdullah 1932 T.C. Memur İstanbul Belediyesi Riyaset Makamı. Saraçhane/İstanbul.

Osman Güner Arif 1951 T.C. Veznedar Ümran'ye, Küçük Su Caddesi, Düz S. No: 6 Üsküdar/İstanbul.

Hakkı Şahin Mehmet 1942 T.C. İşçi Yapı ve Kredi Bankası Elmadağ Şubesi, Harbiye/İstanbul.

Rüştü Çakır 1942 T.C. İşçi Yapı ve Kredi Bankası Beyoğlu Şubesi Beyoğlu/İstanbul.

Halit Çakır Abdullah 1939 T.C. Memur İstanbul Üni. Eczacılık Fakültesi. Beyazıt/İstanbul.

Hakkı Küçük Hüseyin 1340 T.C. Memur İstanbul Üni. Hukuk Fak. Beyazıt/İstanbul.

Yaşar Başaran Mehmet 1939 T.C. Memur İstanbul Belediye 8. Mesken Müdürlüğü. Saraçhane/İstanbul.

Şevket Küçük Hüseyin 1947 T.C. Ahçı Yapı ve Kredi Bank. Karaköy Şubesi Karaköy/İstanbul.

Şevket Yüksel Halil 1943 T.C. İşçi Yapı ve Kredi Bankası Karaköy Şubesi Karaköy/İstanbul.

Cemal Çardak Mehmet 1940 T.C. Garson Yalçın Sokak, No: 12 Gültepe/İstanbul.

II — ÜYELİK

A — ÜYE OLMA HAKKI:

Madde 4: Medeni hakları kullanma ehliyetine haiz 18 yaşını bitirmiş herkes derneğe üye olabilir. Üyeliğe alınmak için örneğe uygun bir «giriş belgesi» imzalanması ve giriş belgesinde belirtilen üye olma niteliğinin yönetim kurulunca kabul edilmesi gerekir.

B — ÜYELERİN HAKLARI:

Madde 5: Hiç kimse derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz. Her üye bir neden göstermeksizin istediği zaman, yönetim kurulu başkanlığına yöneltilmiş yazılı bir bildirimle dernekten çıkabilir. Ancak, üyeliği süresince taahhüt ettiği miktar üzerinden işlemiş olan aidatları ödemekle yükümlüdür.

Dernek üyeleri eşit haklara sahiptir. Her üyenin Genel Kurulda bir oy hakkı vardır.

Üyelerden her biri istediği yönetim kuruluna başvurarak derneğin çalışmaları hakkında bilgi alabilir.

C — ÜYELERİN YÜKÜMLÜLÜĞÜ:

Madde 6: Her üye Derneğe yılda 1.200, — TL.sını geçmemek üzere taahhüt ettiği aidatları ödemekle;

Po: 464 (Devam Edecek)

Çocuk Mahkemeleri tasarısında DGM'lerden alıntı yapılması eleştirildi

ANKARA (İSTA) Türkiye Barolar Birliği Faruk Erem, TBMM Adalet ve Anayasa Komisyonlarına birer yazı göndererek çocuk mahkemelerinin kuruluşu, görev ve yargılama usulleri hakkındaki yasa tasarısının 6. maddesinde Devlet Güvenlik Mahkemelerine atıf yapıldığını hatırlatmış, tasarı yasallaştığı taktirde iptal edilmiş bir kanunun böylesine bir atıfla yürürlükte kalmasının Anayasa hukukuna uygun bir davranış olmayacağını bildirmiştir.

Öteyandan Fransa'da bir sorgu hakiminin bir sanık ile avukatının telefon görüşmesini dinlemesi Türkiye Barolar Birliği tarafından da tepkiyle karşılanmıştır. Birlik Başkanı Erem, Montepellier Barosu Başkanlığına bir telgraf çekmiş Türkiye Barolar Birliğinin böyle bir davranışı hayretle karşıladığını söylemiştir.

Askeri işyerlerinde 141, 142 ve 163. maddelere giren suçların ağırlaştırılması kararı kınandı

POLİTİKA (ÖZEL)

TBMM Milli Savunma Komisyonu'nun 141, 142 ve 163. maddelere giren suçların cezalarının, ordu mensuplarına ve askeri işyerlerinde çalışan emekçilere üçte bir oranında daha ağırlaştırılarak uygulanmasına karar vermesinden sonra Türkiyeli Demokratik İşçi Derneği kararı kınayan bir bildiri yayınlamıştır.

CHP'nin seçimlerde oy isterken 141 ve 142. maddeleri kaldıracağına, TKP'yi serbest bırakacağına söz verdiği, fakat şimdi bu maddelerin kaldırılması yerine, toplumun bazı kesimlerine ağırlaştırılması yoluna gidildiği belirtilen bildiride, **«Bu yolla orduda ve askeri işyerlerinde çalışan işçiler arasında baskılar artacak, emekçilerin sendikal ve politik örgütlenmeleri önlenmeye çalışılacak, işveren - işçi ilişkilerinin yerine komutan-er ilişkileri getirilecektir.»** denmektedir. Bildiride ayrıca, orduda çıkacak en küçük anti-emperyalist, anti-faşist sesin bu kanunlar nedeniyle susturulacağı, çağdışı cezalar verileceği ve kışlada egemen olması gereken demokrasi yerine terör havasının yerleşeceği öne sürülmektedir. Bu kararla CHP'nin, ileride kendisine de kan kusturacak olan faşist güçlere ordu içinde daha rahat örgütlenme, demokratik güçleri daha kolay ezip dağıtma olanağını verdiği de açıklanan basın bildirisine şöyle son verilmektedir:

«Biz yurtdışındaki işçiler olarak bu kararı şiddetle protesto ediyor, CHP'li milletvekillerini bu yasa tasarısına 'hayır' demeye, tüm demokratik kişi ve kuruluşları bu hareketi protesto etmeye çağırıyoruz.»

Yine Türkiyeli Demokratik İşçi Derneği, MHP ve yan kuruluşları hakkında kovuşturma açılması ve kapatılması için bir yazıyı T.C. Başsavcılığına göndermiştir.

TOB-DER, Filistinli öğretmenleri kutladı

ANKARA (İSTA)

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER) Genel Başkanı **Gültekin Gazioğlu, 15 Mayıs Filistin Öğretmenleri Günü** nedeniyle **Filistin Öğretmenleri Genel Birliği Başkanlığına bir mesaj göndermiş emperyalizmin ve siyonizmin yıllardan beri Filistin halkına çektirdiği acıları, Türkiye emekçilerinin ve öğretmenlerinin üzüntü içinde izlemekte olduklarını** söylemiştir.

Gazioğlu, mesajında Türkiye eğitim emekçilerinin dostluk ve dayanışma dileklerini ilettiklerini bildirmiş özetle şunları söylemiştir:

«Emperyalizmin ve siyonizmin yıllardan beri Filistin halkına çektirdiği acıları Türkiye emekçileri ve öğretmenleri üzüntü içinde izlemektedir. Filistin halkının anavatan topraklarını kurtarma ve kendi geleceğini özgürce belirleme hakkı uğruna yürüttüğü kahramanca savaş, ülkemizde büyük saygı ve sempati kazanmaktadır. İnanıyoruz ki, bu haklı savaş mutlaka kazanılacaktır.

Filistin öğretmenlerinin eğitim, bilim ve kültür uğruna yürüttükleri çok yönlü uğraş dünya ve ülkemiz öğretmenlerinin takdirini kazanmaktadır. Filistin anavatanı kurtarıldığında, Filistin çocukları özgürce yetişme olanakları bulacaklar, serpilip gelişeceklerdir.»

İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü Politika'nın sorularını yanıtladı

«Daha güçlü, daha yığınsal İGD yaratmak, gençliği işçi sınıfının yoluna çekmenin bir gereğidir»

- 2 -

POLİTİKA: Türkiye gençliğinin demokrasi savaşımındaki yeri biliniyor. Gençliğin demokrasi savaşımındaki yeri ve görevi konusunda bir açıklama yapar mısınız?

SÖKÜCÜ: Gençlik yaşından ileri gelen karekteristikleriyle, atılgandır, dinamiktir. İleriye, geleceğe karşı özlemle yanıp tutuşur. Salt bu yanıyla bile gençlik demokrasi mücadelesinin vazgeçilmez dinamik bir unsurdur. Bunun yanında ülkemiz gençliğinin özgül durumunu, anti-faşist, anti-emperyalist potansiyelini eklersek, durum daha bir açıklık kazanır.

Ancak yeri gelmişken şunu hemen belirtmeliyiz ki gençliğin, sahte dostlarının ileri sürdükleri «öncü»lük gibi bir misyonu hiçbir zaman olamaz. Toplumsal kurtuluş mücadelesinin öncüsü işçi sınıfıdır. Bu bilimsel bir yasadır. Gençliğin demokrasi savaşımı içersindeki yerini inkara kalkışanların durumu açıktadır.

Kanımca gençliğin demokrasi savaşımındaki yeri onun görevleriyle belirlenir. Bu açıdan ülkemiz gençliğinin bu hareket içerisindeki görevleri ikili bir özellik taşır. Gençlik bir yanıyla kendi demokratik sorunlarına sahip çıkmalı ve bu uğurda en geniş birliğini sağlamalı, bir başka yanıyla da bu istemlerini genel demokratik istemleriyle birleştirmeli ve demokrasi hareketinin birliği sağlanmalıdır.

POLİTİKA: Öğrenci gençliğin yanısıra, işçi gençliğin mücadeledeki yeri ve önemi üzerindeki görüşleriniz?

SÖKÜCÜ: Öğrenci gençliğin yanısıra, savaşım içinde, işçi gençliğin, köylü gençliğin de doğal ve önemli yerleri vardır. Çünkü gençlik denildiğinde, sözkonusu toplumun tüm sınıf ve katmanlarının genç kesimleridir. Ancak gençlik içerisinde işçi gençliğin özel ve önemli bir konumu vardır. Bu; işçi gençliğin üretim süreci içindeki yerinden ve en ilerici, en devrimci sınıf olan işçi sınıfının bir parçası olmasından ileri gelmektedir. Bu açıdan işçi gençliğin genel gençlik hareketi içerisindeki konumu onun önderliğidir. Dolayısıyla işçi gençliği savaşımın içine yığınsal bir biçimde çekmek büyük bir önem taşır. İGD, bugüne kadar bu konuda küçümsenmeyecek başarılı adımlar atmıştır. Şunu belirtmeliyim ki, bugün örgütümüz üyelerinin çoğunluğunu genç işçiler oluşturmaktadır. Bugün çabalarımızı yoğunlaştırdığımız noktalar, üyelerimiz arasındaki genç işçilerin sayısını daha da artırmak, aynı zamanda militan işçilerin sayısını, bu kesimdeki kadroları daha güçlü ve etkin kılmaktır. Bunu, başarmamız gereken zorunlu bir ödev olarak gündemimizin baş sıralarına koyuyoruz.

POLİTİKA: Uluslararası gençlik hareketinin bugünkü durumu ve İGD'nin uluslararası gençlik hareketiyle bağları konusunda söyleyeceklerinizi varsayıyoruz.

SÖKÜCÜ: Bugün uluslararası gençlik hareketi barış ve ilerleme hareketinin kopmaz ve vazgeçilmez bir parçasıdır. Bugün dünya gençliği sosyalist ülkelerde, sosyalizm kurucularının en dinamik bir unsurunu oluşturuyor. Kapitalist ülkelerde ise, gençlik, tekellere karşı savaşımda demokratik güçlerin omuzdaşlığını yaparken ulusal kurtuluş savaşı veren ülkelerde elde silah ulusal güçlerin en ön saflarında yeralıyor. Yani bir bütün olarak, gençlik, emperyalizme, gericiliğe ve savaşa karşı aktif bir savaşım veriyor. Bugün, dünyada, böylesi nitelikler taşıyan gençlik hareketinin başını, DDGF çekiyor. Bunun yanında öğrenci gençliğin uluslararası örgütü IUS da belirtmek gerekir. DDGF 200 milyonu aşkın üyesi bulunan 104 ülkeden 250'ye yakın gençlik örgütünü çatısı altında topluyor. 10. kongrede 30 örgütle birlikte İGD'nin de üyeliğe kabul edilmesi Türkiye gençlik hareketi açısından gurur vericidir.

POLİTİKA: Biliyorsunuz, son günlerde yurdumuzun olduğu kadar gençliğin de en önemli sorunlarından biri faşizmin tırmanışı. Faşist hareket gençlik üzerinde yaygınlık ve etki kazanmaya çalışıyor, ilk hedef olarak gençliği alıyor. Buna karşı somut olarak neler yapılabilir?

SÖKÜCÜ: Faşist hareket yaygınlık kazanabilmek için 1940'lardan beri özellikle gençliği kendine hedef seçmiştir. Bu durum 1960 lardan sonra daha planlı, sistemli bir biçim almış ve günümüzde tehlikeli boyutlara varmıştır. Faşist hareketin öğrenci gençliğe ağırlık vermesi nedensiz değildir. Aydınlar içerisinden faşist kadrolar çıkarmak, öğrenci gençlik içerisinde gelişen ilerici çıkışları önlemektir amaç. Bunun yanında seçilen öğretim dalları bu planın nerelerden kaynaklandığını çarpıcı bir şekilde gösteriyor. Faşistler ilk planda eğitim enstitülerine yöneldiler. Salt kendi örgütleri değil iktidarda olduğu sürece AP ve MC hükümetleri de faşistlere dolaysız yardımlarda bulundular. Faşistler, okullara bizzat bu iktidarlarca yerleştirildiler.

Faşistler genellikle gençliğin yurtseverlik duygularını istismar ediyor, bundan hareketle şovenizm zehiri ile genç beyinleri yıkıyorlar. Bu demagojilerini yıllarboyu burjuvazi ve egemen güçler tarafından bir devlet politikası haline getirilen, anti-komünizmden, anti-sovyetizmden yararlanıyorlar.

Bununla ilgili olarak yapılacak tek şey gençlerin faşistlerin kucağına düşmemesi için geniş anti-faşist propagandif kampanyalar açmak ve bununla bağlantılı olarak faşist demogojiyi teşhir etmektir.

İGD'nin bu konuyla ilgili olarak çalışma yapması birinci görevlerinden biridir.

POLİTİKA: İGD Genel Kurulundan sonra, ne gibi çalışmalar yapmayı düşünüyorsunuz. Bu konudaki hedefleriniz neler?

SÖKÜCÜ: Genel kurulumuzun çözümlenmesi için önüne koyacağına inandığımız görevleri ve hedefleri kabaca şu şekilde sıralamak mümkün:

1 — Gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist eylembirliğinin sağlanması.

2 — Örgütlenmenin her alana yaygınlaştırılması ve yığınsallaşmanın azami ölçüde gerçekleştirilmesi, özellikle köylü gençlik içerisindeki çalışmaların yoğunlaştırılması.

3 — Politize olmuş gençliğin perspektifinin açılması, sağ ve sol demogojinin etkisinden kurtarılması.

4 — Örgütün ve örgütlülüğün güçlendirilmesi.

5 — Ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği için savaşım verilmesi.

6 — İşçi sınıfının düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne konan kısıtlamaların kaldırılması.

NATO'NUN "DAWN PETROL-78,, TATBİKATI BUGÜN EGE VE AKDENİZ'DE BAŞLIYOR

ANKARA (THA)

NATO Güney Bölgesinde her yıl icra edilen fiili iki büyük tatbikattan birincisi olan **Dawn Petrol-78 (Şafak Devriyesi)** tatbikatı Türkiye ve Yunanistan'a ait askeri birliklerin de katılmaları ile bugün Ege ve Akdeniz'de başlayacaktır.

Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreterliğinden bu konuda yapılan açıklamada, tatbikata, Türkiye, İtalya, Yunanistan, Portekiz, Hollanda, İngiltere, ABD ve Fransa'ya ait muharip ve yardımcı gemiler, savaş uçakları ve amfibi birliklerin iştirak edecekleri belirtilmiştir.

Açıklamaya göre, Akdeniz ve Ege'de üç ayrı safhada yürütülecek olan tatbikatın birinci ve ikinci safhalarında orta ve batı Akdeniz'de çok uluslu bir deniz kuvvetinin korunması ve harici takviye kuvvetlerinin İtalya'nın Sardunya kıyılarına amfibi harekâtı icra edilirken, Doğu Akdeniz ve Ege'de de Türkiye ve Yunanistan'ın milli kontrolündeki iki ayrı kuvvet gelişmiş deniz eğitimleri yapacaktır.

Türkiye'nin kontrolündeki grubu oluşturan Türk, İngiliz ve ABD gemileri 15 Mayıs 1978 günü İzmir Limanında toplanarak Ege ve Akdeniz'in uluslararası sularında ve Türk Deniz Kuvvetleri harekât kontrolünde gelişmiş silah, gemicilik, denizaltı savunma ve elektronik harp eğitimleri icra edeceklerdir.

Tatbikatın üçüncü safhasında Akdeniz'in değişik bölgelerinde değişik komutalar altında eğitim yapan karma kuvvetler 21 Mayıs 1978 günü Orta Akdeniz'de birleşecek, teşkil olunan amfibi görev kuvveti Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanının sevk ve idaresinde önce Yunanistan'da Mora Yarımadasındaki Vatika'ya, daha sonra Türkiye'de Ege kıyısında Seferhisar güneyinde Doğanbey'e amfibi hareket icra edeceklerdir.

Açıklamaya göre, NATO Güney Bölgesinin savunmasında karşılıklı çıkarların birleştirilmesine yetenek ve tecrübenin geliştirilmesine olanak sağlayacak olan Dawn Petrol - 78 tatbikatı 29 Mayıs 1978 günü sona erecektir.

DPT, İslam Enstitülerinin akademi olmasına karşı çıktı

ANKARA (A.A.)

Bursa Milletvekili Halil Karaadlı ve arkadaşları tarafından TBMM'ye sunulan Yüksek İslam Enstitülerinin «Yüksek İslam Akademisi» haline getirilmesine ilişkin yasa önerisine Devlet Planlama Teşkilatınca olumlu görüş verilmemiştir.

A.A. muhabirinin Devlet Planlama Teşkilatı yetkililerinden edindiği bilgiye göre, Yüksek İslam Enstitülerinin akademi haline getirilmesine gerek olmadığı ve böyle bir akademinin dünyanın hiçbir yerinde bulunmadığı savunulmuştur.

Türkiye'de yaygın biçimde Yüksek İslam Enstitüleri ve İmam Hatip Meslek Liseleri olduğu, aynı zamanda akademik kariyerli 26 yıldır öğretim yapan bir İlahiyat Fakültesinin bulunduğu belirtilmiştir.

DPT'nın görüşünde, dünyanın hiçbir yerinde (Mısır ve laik ülkeler dahil) ilmi akademik eğitim veren bir kurama rastlanmadığı da ifade olunmuştur.

Büyük sermayenin

(Baştarafı 1. Sayfa'da) «TÜSİAD Yüksek İstişare Konse,i 13-14 Mayıs 1978 tarihlerinde İzmir'de toplanarak ülke sorunlarını görüşmüş ve aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar vermiştir:

Devleti ve anayasal düzeni yıkmaya ve vatanı parçalamaya yönelik iç ve dış kökenli eylem ve anarşik olaylarla ilgili ola-

Türkiye ile

(Baştarafı 1. Sayfa'da) doğan sonuçlar, Türkiye - AET ilişkileri gibi konulara da yerverdiği belirtilmiştir. Ecevit'in özellikle Türkiye ile AET arasındaki ilişkilerin çok zayıf olduğunu hatırlattığı ve ilişkileri canlandırma açısından yeni öneriler götürdüğü açıklanmıştır.

YIBA

(Baştarafı 1. Sayfa'da) YIBA Çarşısında incelemeler yaparak durum hakkında bilgi almışlardır. Bilirkişi heyetinin çalışmalarını devam ettireceği ve önümüzdeki günlerde yangının çıkış nedenleri üzerinde ayrıntılı bilgi vereceği öğrenilmiştir.

Öteyandan, itfaiye yetkilileri, halen bodrum katlarda su dolu olduğunu ancak, pompalama işlemine, yukarı katlardaki tarama işleminin tamamen sona ermesinden sonra başlanacağını ifade etmişlerdir.

Bu arada, son katta yapılan taramalar sırasında, okul dersliklerindeki kapıları kapalı bazı çelik evrak dolaplarından yer yer duman çıktığı, için için yandıkları, bazı yerlerin de kısım kısım sıcak olduğu görülmüştür.

Diğer taraftan yangın ile ilgili soruşturmayı sürdüren Cumhuriyet Savcısı Demirel Tavi, yangının sabotaj sonucu çıkma ihtimalinin bulunmadığını söylemiştir.

Demirel Tavi, soruşturmanın birinci aşamasının tamamlandığını, ölü muayenelerinin yapıldığını belirtmiş, bilirkişi incelemelerinin ise sürmekte olduğunu ifade etmiştir.

rak tüm kuruluşların uyarıları doğrultusunda en büyük sorumluluğu taşıyan partilerimizin olayların teşhisinde ve bunlarla ilgili tedbirlerde milli mücadele ruhu içinde anlaşmalarını zorunlu gördüğümüzü bir kez daha tekrarlarız.

Oysa, olayların giderek tehlikeli boyutlara ulaşmasına rağmen bu konuda öncülük yapması gerekenlerin etkin girişimde bulunduklarını görememenin endişesi içindeyiz.

Devletin vergi gelirlerini artıracak, vergi adaletini sağlayacak, vergi kaçakçılığını önleyecek, yatırımları, istihdamı, üretimi ve ihracatı teşvik edecek ve döviz kaybına mani olacak köklü düzenlemeler beklerken; vergi önlemlerinin yatırımları istihdamı ve üretimi daraltacak biçimde getirilmesini ekonomi için zararlı görmekteyiz.

Özellikle yıllardır geniş vatandaş kitlelerinin sınai faaliyetlere ortak olmalarını ve ulusal tasarrufların yatırımlara yönlendirilmesini sağlayan kurumlaşma hareketi tehlikeli ölçüde engellenmektedir.

Türk ekonomisine yön verecek IV. Beş Yıllık Plan üzerinde çalışılan şu günlerde, ülke sanayiinde üretim ve istihdamda % 60'ın üzerinde payı olan özel kesimin de görüş ve önerilerinin dinlenmesinin yarar ve gereğini belirtmek istiyoruz.

TRT'nin tüm vatandaşların birliğini, güvenini ve inancını sağlamayı amaçlayan yayın programları uygulamasının ve kamuoyu oluşturmada tarafsız davranmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Hükümetin dış politika alanındaki gayretlerinin Atatürk'ün başlattığı batıya dönük ilişkilerin güçlenmesi ve gelişmesi doğrultusunda olumlu sonuçlar vermesini diliyoruz.

Ülkemizin içinde bulunduğu sosyal, ekonomik ve politik bunalım içinde bütün vatandaşlarımıza ve kuruluşlarımıza büyük görev ve fedakârlık düşmektedir. Türk sanayicileri ve iş adamları olarak bu şuur ve anlayış içinde üzerimize düşen her türlü görev ve fedakârlığa hazır olduğumuzu belirtiriz.»

Korutürk

(Baştarafı 1. Sayfa'da) larak bu ülkeyi ziyaret edecektir. Cumhurbaşkanı Korutürk Romanya ziyaretinden sonra da TİTO'nun davetine karşılık verecek ve Yugoslavya'ya gidecektir. Cumhurbaşkanının Yugoslavya seyahatinin tarihi henüz belli olmamıştır. Korutürk'ün yapacağı ziyaretlere Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün de katılacaktır.

POL-BİR'in

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ekmeğine yağ sürdüğünü söylemiştir.

POL-BİR'in POL-DER'i kapattırmak amacıyla kurulduğunu bildiren Arıkan, POL-BİR'in kendi baskı ve saldırılarını POL-DER'miş gibi göstermeye çalıştığını kaydederek özetle şunları söylemiştir:

«Sağ basından asılsız suçlamalarda bulunan ve POL-DER'in çalışmalarını engellemek amacından farklı bir duruma sokmak için yalana dayanan yazılar yazmaktadır. POL-DER'in polis kitlesiyle kaynaştığı ve kendi çatısı altında topladığı, birliği sağladığı için, hakim sınıfların yüreğine korku salmıştır. Onlar POL-DER'in gelişmesini ve güçlenmesini engellemek amacıyla baskı ve teröre dayanan POL-BİR'i kurdurtmuşlardır. POL-BİR saldırı ve baskılarını POL-DER'in baskı ve saldırısıymış gibi göstermek derneğimizi kapatmayı amaçlamışlardı. Nitekim onların bu propogandaları İçişleri Bakanını etkilemiş ve POL-DER'i kapatmak istediği belirten demeci vermiştir. Sağ basın İçişleri Bakanının bu demecini alkışlamakta ve bu demeci uygun bulmaktadır. Bu demeç onların ekmeğine yağ sürmektedir. İçişleri Bakanının bu kararı geniş demokrat yazarlar ve kuruluşlar tarafından kınanmaktadır.»

IGD 1. Büyük Kongresi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) gecesine katılan Yunanistan Komünist Gençlik Örgütü temsilcisi Vasili Chronais ise dün başlıyan Yunanistan Komünist Partisi Kongresine katılmak üzere ülkesine hareket etmiştir.

Ahmet Muhtar Sökücü açış konuşmasında İGD'nin uluslararası dayanışmaya verdiği önemden sözetmiş, Türkiye gençliğinin dünya gençliğinin ayrılmaz bir parçası olduğunu vurgulamıştır. İGD Kongresinde alınacak kararların büyük önem taşıdığını belirten Sökücü, kongrenin ulusal ve uluslararası nitelik taşıdığını ve kongre'ye İGD'nin DDGF üyesi olması için öneri getireceklerini açıklamıştır.

Sökücü, İGD'nin kuruluşundan bu yana geçen 2,5 yıllık sürede bir çok güçlüklerle, faşist ve Maocu saldırılarla karşılaştıklarını, ancak tümünü boşa çıkardıklarını belirtmiş, İGD'nin günden güne daha fazla yığınsallaşmasının bunun en belirgin kanıtı olduğunu söylemiştir. Sökücü, 30 değil 300 şehitte verse İGD'nin ve ilerici gençlerin savaşımının süreceğini bildirmiştir. Sökücü, faşist tehlike sürerken ulusal demokratik güçlerin birliği sorununu ertelemenin affedilmez bir hata olacağını sözlerine eklemiştir.

Sökücü'nün açış konuşmasından sonra divan seçimlerine geçilmiş ve Maden-İş Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, Semra Çaybaşı, Rıfat Güler ve Giyasettin Subaşı 3 gün sürecek kongreyi yönetmek üzere oybirliği ile divana seçilmişlerdir.

KONUŞMACILAR

İGD Kongresinin ilk günü sırasıyla DDGF adına Portekizli Carlos Silva, Fransa Komünist Gençlik Örgütü adına Patrice Dauwin, (Danimarka) DKU adına Per Nielsen, (Yunanistan) KNE adına Vasili Chronaxis, Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem, Polonya Sosyalist Gençlik Örgütü adına Janusz Witezak, Maden-İş Genel Başkan Vekili Murat Tokmak, Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, İKD Genel Başkanı Berla Önger ve KÖGEF Başkanı Salih Mehmet birer konuşma yapmışlardır.

İGD KONGRESİNE GÖNDERİLEN MESAJLAR

İlerici Gençler Derneği'nin 1. Büyük Kongresi'ne Uluslararası Öğrenci Birliği (UÖB) Sekreteryası, Sovyetler Birliği Gençlik Örgütleri Komitesi, İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi, İtalyan Ko-

Şehit

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ra şöyle konuşmuştur:

«Hasan Tahsin'i şehit edilişinin 59. yılında büyük saygı ile anıyoruz. Ulusundan yana coşkun yurtseverliği ve toplumcu fikirleri sebebiyle kendini feda ederek Türk Kurtuluş Savaşının, Türk basınının ve ulusal kültürümüzün şanlı ve dikkat çekici bir sayfasını oluşturmuştur.

Ülkemizin içinde bulunduğu bu zor günlerde Hasan Tahsin'in ve 15 Mayıs şehitlerinin saygın hatıraları önünde bir kez daha sevgi ile eğiliyoruz.»

münist Gençlik Örgütü, TÜSDER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, TKP Merkez Komitesi, CHP Balıkesir Milletvekili Necati Cebe, Niğde Cezaevi'ndeki siyasi tutuklular adına Oktay Etiman, Demokratik Almanya Özgür Alman Gençliği Örgütü, Bulgaristan Dimitroveu Komünist Gençlik Birliği Merkez Komitesi, Macaristan ve Romanya Komünist Gençlik Birliği Merkez Komiteleri, Kıbrıs Demokratik Gençlik Örgütü Merkez Komitesi (EDON), İran Demokratik Gençlik Örgütü (ODYSİ), TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, SGB Başkanı Sezai Atıcı, Yusuf Küpeli birer mesaj göndermişlerdir.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi İGD 1. Büyük Kongresi'ne gönderdiği kutlama mesajında, bütün Türkiye komünistleri adına kongreyi selamladıkları bildirilmiş ve şöyle denilmiştir:

«İşçi, emekçi ve öğrenci gençliğin yığınsal örgütü İlerici Gençler Derneği, gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist amaçlar uğrunda eylembirliğini sağlamak için çalışıyor. Gençliğe iş, meslek eğitimi, can güvenliği ve demokratik eğitim için gençlik yığınlarının savaşlarını örgütlüyor. En başta bugün halkımızın karşısına dikilen faşist tehlikeye, emperyalizme ve işbirlikçi büyük burjuvaziye karşı barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm için işçi sınıfının öncülüğünde özveriyle, yiğitlikle dövüşüyor.

Bu savaş, karanlıkla aydınlığın, ilerilikle geriliğin, kurtuluşla köleliğin, harpçılıkla barışın savaşıdır. Anayurdumuzu, 40 milyonun baba ocağını atom-nötron harmanları olmaktan korumak savaşıdır. Büyük çoğunluğunu gençliğin oluşturduğu ordumuzu NATO'nun komutasından, gençliği emperyalizmin top ağzından kurtarmak savaşıdır. Bu savaş ölüme karşı, bu savaş yaşamak için savaştır.

Faşist güçler, emperyalizmin işbirlikçisi büyük burjuvazi, demokratik hak ve özgürlükleri, ulusal bağımsızlığımızı, ulusal onurumuzu ayaklar altında çiğniyor. Kürt halkına ulusal azınlıklara karşı şovenizmi en korkunç ve kanlı biçimleriyle körüklüyor. Türkiye'de yaşayan halkları, mezhepleri birbirine düşman etmeye çalışıyor. Gençliğin, geleceğin can düşmanı faşizm tehlikesine karşı savaş kutsaldır.

Bugün ilerici Türkiye gençliği bu savaşı yiğitlikle sürdürüyor. Bu savaşta kurbanlar veriyor. Ama faşist saldırılardan yılmıyor, dimdik duruyor. Savaşmadan utkuya ulaşılmayacağını iyi biliyor.

Türkiye gençliği geçmişte de emperyalizme, işbirlikçi egemen sınıflara karşı savaşlarda pekçok kurbanlar vermiştir. Bu savaşlarda değerli deneyimler kazanmıştır. TKP gençlik hareketinde sağ oportünizme, eylemsizlik çizgisine karşı vargücüyle savaşmış, savaşıyor. İşçi sınıfından kopuk, «sol» serüvenciliğe karşı da gençliği sürekli uyarıyor. TKP, faşizmin, gericiliğin, Maoculuğun kör bataklığına gençliğin yuvarlanmaması için bütün gücünü ortaya koyuyor.

Sömürüsüz, eşitsiz, barışsız bir dünyada yaşamak gençliğin en doğal hakkıdır. Gençliğin idealleri engindir, devrimci duyguları coşkundur, imgeleri kutsaldır. Bu idallerin tam elde edilmesi, ancak sosyalist bir düzende gerçekleşir. TKP gençliğe işte bu yüce amaca ulaşan tek devrimci yolu gösteriyor. Bu yol, işçi sınıfının öncülüğünde bütün ulusal, demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinden, sosyalizme açılan ileri demokratik devrim aşamasından geçiyor.

TKP gençliğe Marksçı-Leninci savaş yolunu gösteriyor. Bundan ötürü gençliğin biricik umudu oluyor. Bugün işçi sınıfının yanısıra gençlik yığınları «TKP'ye Özgürlük» belgisini haykırıyor.

TKP Merkez Komitesi, İGD'nin 1. Kongresi'nin onun gelişmesinde yeni bir aşama olacağına, savaşımına güçlü bir atılım kazandıracağına inanıyor.»

G. Hayvancılık Kongresi bugün toplanıyor

ANKARA, (İSTA)

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi tarafından düzenlenen «Türkiye 6. Hayvancılık Kongresi» bugün Ankara'da toplanacaktır. Kongreye bir bildiri sunan Doçent. Dr. Osman Nuri Koçtürk, Türkiye'nin sanayileşme süreci içinde hayvancılığının endüstrileşme döneminin endüstri ile birlikte geliştirilmesinin önemli bir sorun olduğunu söylemiştir.

Koçtürk, Türkiye'nin dünyada en az et tüketen ülkeler arasında yeraldığını hatırlatmış, montaj endüstrisi yerine hayvancılık endüstrisine önem verilmesini istemiştir.

Hesap uzmanları vergi tasarısını eleştirdi

HABER MERKEZİ

Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Derneği, yeni Vergi Yasa Tasarısını eleştirmiş ve tasarı hazırlanırken sermaye karşısında ürkek davranıldığını savunmuştur.

Hesap Uzmanları Derneği'nin hazırladığı «Vergi Yasalarında Değişiklik Yapan Tasarıya İlişkin Değerlendirmeler» başlıklı çalışmada, özel indirimin asgari ücret düzeyine çıkarılması ve Mali Denge Vergisinin kaldırılması istenmiştir.

Çalışmada, Gider ve İşletme Vergilerinde değişiklik yapılmasını öngören tasarı hükümlerinin de emekçi halkı ezer nitelikte bulunduğu görüşüne yerverilmiştir. Bu arada beyannameli yükümlülerin de mahsuptan sonra ödenecek vergilerinin belli bir faizin uygulanarak tahakkuk ettirilmesi istenmiştir.

Tasarıda Kurumlar Vergisi oranının yükseltilmesi bir gelişim olarak nitelenmiş, ancak «Halka açık şirketlere» tanınan ayrıcalıkların özellikle kırsal kesimde uygulama olanağının olmadığı, belirtilmiştir.

Tasarının dolaylı vergilerle ilgili bölümü de eleştirilerek, sanayi ürünlerinden gider vergisi artırılanlar için ek ekonomik önlemler alınmaması halinde tekel lerin kazançlarının hızla artacağı belirtilmiştir.

MALİYE BAKANLIĞI MEMURLARINA ZAM ÖNGÖREN MADDE HUZURSUZLUĞA YOLAÇTI

Öteyandan Plan Komisyonunda görüşülmekte olan Vergi Tasarısında Maliye Bakanlığı memurlarına maaşlarının yüzde 50'si oranında tazminat ödenmesine ilişkin madde memurlar arasında huzursuzluğa yolaçmıştır. Ecevit Hükümetince hazırlanan ve Meclise sevkedilen Vergi Tasarısının bir maddesinde vergi ile ilgili memurlara maaşlarının yüzde 25'i kadar tazminat ödenmesi öngörülmüştür. Ancak bu madde bazı haksızlıklara yolaçtığı gerekçesiyle Alt Komisyonda bütün maliye memurlarının yüzde 50 dolaylarında tazminat almaları şeklinde değişikliğe uğramıştır.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Alman cömertliğinin bedeli

(Baştarafı 3. Sayfa'da) Washington yardım etmezse Bonn edecektir. aslında, ABD F.Almanya'dan ayrı da düşünülemez. Biri öbürünün aracısı, öbürü de berikinin uzantısı ve bütünleyicisi. Zaten «aracı» sözcüğünü Almanlar kullanıyor. Strauss kullanıyor. Aşırı sağın (Hıristiyan Sosyal Birlik Partisi - CSU) temsilcisi Struss ile sosyal-demokrat Scmidt, koruyucu melek rolünde birlikteler. Birinin eksik bıraktığını öbürü tamamlıyor.

Bonn ile Ankara, ortak silah üretimine girişebilir. Ortadoğu ve Afrika pazarlarına, özellikle müslüman ülkelere sızmak için zaten Alman sermayesi daha iyi bir yol bulamaz. Gene, Alman sermayesi Türkiye'ye çağrılabilir. Bunda, Batı'nın nasıl çıkarı olduğu ballandırılarak anlatılabilir. Borçlar ertelenir ve yeni krediler alınabilir. Ama, böyle bir sürec Türkiye'nin dışa bağımlılığını değiştirmez, artırır. yalnız, etki merkezi değişir. Yeniden Amerika'dan Avrupa'ya kaymış olur.

Bu arada, Bonn'da gerçekleştirilen Batı'ya açılış ile siyasal belgenin Sevyetlere tesliminin aynı günlere rastlaması ilginç değil mi? Üstelik daha da ilginci, siyasal belgede ortaya çıkan Türk Tezinin açık seçik geri bir çizgiyi, göreceli olarak geri bir siyasal konumu yansıtması. Demek ki Alman cömertliğinin bedeli siyasal belgedeki bu gerileme imiş.

Yalnız şunu unutmamalı: bu haliyle belge imzalanabilir mi? Bu koşullarda Başbakan Ecevit Moskova'ya gidebilir mi? Ne var ki Haziran'ın üçüncü haftası bitiminde Türk-Sovyet siyasal belgesi imzalanmazsa, 1970'de Bonn'un kendisinin imzaladığı anlaşmayı Türkiye'nin de yinelemesine neden olduğu açıkça ortaya çıkacak...

Samandağ'da Maocular

(Baştarafı 1. Sayfa'da) huriyet Yurdunda çıkan çatışmada bir öğrenci yaralanmış, 7 kişi gözaltına alınmıştır. Samandağ TÖB-DER Kongresini basan Maocular 8 kişiyi yaralamışlardır.

İSTANBUL

★ Kartaltepe'de önceki gece Cemil Koçak adlı yurttaş kimliği bilinmeyen bir kişi tarafından tabanca ile vurularak öldürülmüştür.

★ İstanbul Üniversitesi öğretim üyelerinden Reşat Un'un özel otomobili kimlikleri belirsiz kişilerce yakılmak istenmiştir.

ANKARA

★ Siyasal Bilgiler Fakültesi yanındaki Cumhuriyet Yurdunda önceki gün iki grubun çatışmasıyla meydana gelen olaylar sonucu 7 kişinin gözaltına alındığı açıklanmıştır. Olay sırasında yaralanan ODTÜ öğrencisi İhsan Soytemiz'in de Hacettepe Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirilmiştir.

Emniyet yetkilileri tarafından yapılan açıklamada Cumhuriyet Yurdundaki çatışmanın saat 14.30 sıralarında başladığı, olay yerine polisin gelmesi üzerine tarafların kaçtıkları belirtilmiştir. Yetkililer yurtta yapılan aramada Siyasal Bilgiler Fakültesinde öğrenci olan Haluk Heniz'in üzerinde 7.65 çapında bir tabanca olduğu halde yakalandığını, daha sonra ise demir bir boru içinde patlayıcı madde bulunduğunu kaydetmişlerdir.

★ Öteyandan önceki gece Ankara'nın Mamak semtinde iki yere patlayıcı madde atılmış, ancak can kaybı olmamıştır. Birinci patlama Mamak Keçiküran Mahallesinde Mustafa Arıkan'a ait bir evin bahçesinde meydana gelmiş, ikincisi ise yine aynı semtteki Gençler Kıraathanesinde olmuştur. Kıraathanede meydana gelen patlama sonucu civardaki evlerin camları kırılmış, ancak can kaybı olmamıştır.

KAHRAMANMARAŞ

★ Kahramanmaraş'ta bazı öğrenciler Cumhuriyet Alanında toplanarak yürüyüş yapmışlardır. Polisin dağıttığı yürüyüşten sonra bazı işyerleri ve polis araçları taşlanmıştır.

NİĞDE

★ Niğde Lisesinde öğretmen Turan Arı'yı döven Durmuş Atlı ve Turan Yıldız adlı öğrenciler tutuklanmıştır.

ELBİSTAN

★ Elbistan'da bulunan TÖB-DER binası faşistler tarafından yakılmak istenmiş, gece bekçisi alt katta çıkan yangını görerek itfaiyeye haber vermiştir. Zamanında müdahale edilerek yangın söndürülmüştür.

TRABZON

★ Trabzon Öğretmen Lisesi fizik laboratuvarına konan saatli bomba büyük hasara yol açmıştır.

İZMİR

★ Karşıyaka'da TÖB-DER üyesi ilkokul öğretmeni Sami Üstünbaş'ın özel otosuna bomba atılmış, can kaybı olmamış, ama hasar görmüştür.

★ Kahvede otururken kurşun yağmuruna tutulan teknisyen Semih Erka dün ölmüştür.

ADANA

★ Adana Hacılar Nahiyesinde TÖB-DER üyesi Erol Çataşbaş adlı bir öğretmenin evi kurşun yağmuruna tutulmuştur.

SAMANDAĞ

★ Samandağ TÖB-DER Kongresine Maocular saldırmış çıkan olaylarda 4'ü ağır 8 kişi yaralanmıştır.

Komisyon

(Baştarafı 1. Sayfa'da) bankalar ve sigorta şirketleri dışındaki anonim şirketlerin kazançlarının yüzde 20'si 10 yıl süreyle Kurumlar Vergisinden istisna edilecektir. Bu arada ortak sayısı 200'den çok, 300'den az olan anonim şirket kârlarının da yüzde 10'unun 10 yıl süreyle vergiden istisna edilmesi kararlaştırılmıştır.

Öteyandan, kooperatifçiliği özendirmek amacıyla gerçek kişi ortak sayısı 3000'den fazla olan kooperatiflerin, amaçlarına uygun faaliyetlerde bulunmak veya ortaklarının mesleki gereksinmelerini karşılamak üzere kurdukları ve sermayesinin en az yüzde 51'ine sahip oldukları anonim şirketlerin de istisnadan yararlanması kabul edilmiştir.

Bu arada, verilen bir önergenin oylanması sırasında AP ve CHP'li üyeler arasında çıkan tartışma sonunda komisyonun AP'li üyeleri, başkanlığı protesto etmek amacıyla komisyonu terketmişlerdir.

Petrol-İş

(Baştarafı 1. Sayfa'da) de grevin başlaması halinde Türkiye'nin petrol gereksiniminin büyük kısmı karşılanamaz hale gelecektir. Hergün TPAO 22 bin varil ham petrolü rafine etmektedir. Bu gereksinmenin karşılanabilmesi için TPAO'nun 1 milyon dolar dolaylarında bir petrol ithal etmesi zorunlu hale gelecektir.

televizyon

19.30 EVRENDE İKİ KONU
20.00 İTÜ TÜRK SANAT MÜZİĞİ KOROSU
20.30 HABERLER
21.05 MİNİK KONSER
21.10 TÜRK DİL KURUMU
21.40 MUTSUZLAR
22.25 SPOR
23.15 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT I

05.00 AÇILIŞ
06.02 GÜNAYDIN
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
10.01 ARKASI YARIN
11.20 Türküler Geçidi
13.00 HABERLER
17.02 AKŞAMA DOĞRU
18.01 ÇOCUK BAHÇESİ
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
21.30 Müzik Magazin
23.00 HABERLER
23.40 Eski Melodiler
01.00 KAPANIŞ

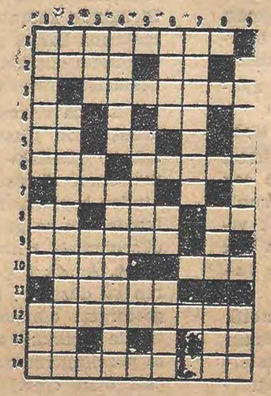
TRT II

08.00 GÜN BAŞLIYOR
10.30 Verimlilik
12.40 Dünya Folklöründen
HABERLER
15.40 Türküler Geçidi
16.20 ARKASI YARIN
19.00 HABERLER
19.30 Türküler
20.15 Barok Müzik
21.15 Sanat Dergisi
23.30 HABERLER
23.55 KAPANIŞ

TRT III

07.00 AÇILIŞ
07.30 Barok Müzik
08.00 Sabah İçin
10.30 Çeşitli Sololar
10.55 Türküler Geçidi
12.30 Caz Müziği
18.00 Müzikte Çağlar
19.00 Satrançtan Satrya
23.00 Plak Albümleri
24.00 Caz Müziği
01.00 KAPANIŞ

bulmaca

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Yargılama işleriyle uğraşan daire ya da duruşmaların yapıldığı yer - Aç değil - Tersi, patronların tüm çabalarını yönelttikleri tek hedef. 2 — Doğu Anadolu insanına özgü bir ünlem - Nâzım Hikmet'in ünlü bir şiir kahramanı. 3 — Devlet Su İşleri İdaresinin kısa adı - Kilolite'nin imrgesi - Küçük. 4 — Tersi, bir et yemeği - Egemen sınıfların idealindeki düzenden yana insan tipi. 5 — Ümit Yaşar'ın bir şiirinde konu ettiği meyhane - Bir harfin okunuşu. 6 — Bir tür, konaklama yeri - Beyaz - Osmanlılar dönemindeki üretim biçimine ilişkin bir sav. 7 — Müslümanlıkta aç durulması öngörülen ay. 8 — Dolaylı yoldan anlatma - Tersi, koşul sözcüğü. 9 — Bir haberin ağızdan ağıza yayılması - Saçı olmayan.

EVVELKİ BULMACANIN HALLİ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Özerklik. 2 — Ziraat - Aş. 3 — Gaz - Trl. 4 — Üluv - Tip'. 5 — Esrar. 6 — IPU - Et. 7 — Namert. 8 — SS - Sevinç. 9 — Fml. 10 — Nguyen. 11 — Keka - kA. 12 — onoM - Dana 13 — Hacer İpek.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Özgür İnsan - Yok. 2 — Ziat - Pas - nA. 3 — Erzurum - nukçoC. 4 — Ra Es - Yerme. 5 — Kav - Rebeka. 6 — Lt - tS - TV - namdl. 7 — Tire - İf - AP. 8 — Karpat - nM - Kene. 9 — Şiir — eçlvanaK.

SOLDAN SAĞA:

1 — 16 Martta Kızıl Tugaylar örgütünce kaçırılarak, istekleri yerine getirilmediği için geçtiğimiz günlerde gerillalarca öldürülen ünlü İtalyan devlet adamı. 2 — Yakın ve içten arkadaş, tanış - Uzaklık işareti - Bir harfin okunuşu. 3 — Arkalık sız sandalye. 4 — Bir hayvan - Bir nota. 5 — Bir şaşkınlık ünlemi - Eski Mısır'da bir tanrı - On metrekare eşdeğerindeki alan ölçüsü birimi. 6 — Kudret iktidar - 7 — Kadın sesinde bir perde - Tersi, bir soru eki. 8 — Ton'un simgesi - Fasıla - İrlanda Kurtuluş Ordusu'nun kısa adı. 9 — Lâzımlıklı bir çocuk aracı. 10 — Önemli bir organları yakıp yıkan askeri bir aracımız - İnsanları ölçüren, yapı. 11 — Samsun'un bir ilçesi. 12 — Dansetmek, oynamak. 13 — Su (eski dilde) - Tersi müzikte durak. 14 — Tersi, bir sofra aleti - İki konuyu birbirine bağlayan bağlaç.

İLAN

İskenderun Akdeniz Vergi Dairesi Müdürlüğünden

İskenderun Arsuz (Uluçınar) bucağı ışıklı köyü mevkinde bulunan ve maden dairesinde Ar-1411 numara ile kayıtlı krom sahasının işletme ruhsat hakkı 15.000.— lira bedel üzerinden yine aynı yerde olup 11630 İT 9034 numara ile sicilli krom sahasının ruhsat hakkı 1.100.000.— TL. bedel üzerinden ödenmeyen devlet hakkından dolayı 24.5.1978 Çarşamba günü İskenderun Akdeniz Vergi Dairesi Müdürlüğü odasında satış komisyonu huzurunda saat 15.00 - 16.00 arası ayrı ayrı satışa çıkarılacaktır.

İhaleye iştirak etmek isteyenler 6183 sayılı yasanın 10/1-4 fıkralarında belirtilen teminatı İskenderun Malmüdürlüğü veznesine yatırarak makbuzun ihale sırasında Satış Komisyonuna ibraz etmeleri gerekir. Teminat değeri 77.500.— TL. ve 1.125.— liradır.

Maden sahası rezerv yönünden zengin olup ulaşım yönünden müsaittir.

İlk satış gününde verilen en yüksek pey muhammen bedelin %75 olan 825.000.— ve 11.250.— TL. dan daha düşük olursa satış 31.5.1978 Çarşamba günü aynı yer ve aynı saatte ihale edilecektir.

Daha geniş bilgi almak ve şartnamesini görmek isteyenler Vergi Dairemize baş vurabilirler.

İskenderun Akdeniz Vergi Dairesi Müdürlüğü

(Basın 15541 — 357)

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 730 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Hemşireler, sorunlarına sahip çıkıyor...

★ 12 MAYIS'TA HEMŞİRELER SORUNLARINI BİR BASIN TOPLANTISI İLE KAMUOYUNA AÇIKLADI.

Dünya Hemşireler Gününde sağlık personeli neler istiyor?

12 Mayıs'ta hemşireler bir basın toplantısı düzenleyerek sorunlarını ve istemlerini kamuoyuna duyurdu. Basına gerektiğince yansımayan basın toplantısına Tüm Sağlık Personeli Derneği, İlerici Kadınlar Derneği ve Tüm Has-İş de katıldı.

Tüm arkadaşlarını demokratik haklar savaşımını birlikte sürdürmeye çağıran hemşireler istemlerini şöyle sıraladılar:

— Sağlık hizmetleri devletleştirilmeli;

— Sosyalizasyon sisteminin yozlaştırılan yönleri düzeltilerek yaygınlaştırılmalı;

— İlaç sanayii devletleştirilmeli;

— İşçi - memur ayrımına son verilerek tüm çalışanlara grevli-toplusözleşmeli sendikal haklar verilmeli;

— Genel grev yasalaşmalı;

— Tüm sağlık personelinin bir bütün olduğu gözönüne alınarak çalışanlar arasındaki ayrıcalık kaldırılmalı. Yeni düzenlenen tam gün çalışma yasası tüm personeli kapsamalı;

— Yöneticilerin keyfi uygulamalarına son verilmeli;

— Kadro sorunlarının çözümlenerek, kadrosuzluk nedeniyle yıllardır terfi ettirilmeyen 60 bine yakın sağlık görevlisinin dikey terfileri yapılmalı;

— Hemşireler ve tüm sağlık personelinin görev ve sorumluluklarını belirleyen günün koşullarına uygun yasa bir an önce çıkarılmalı;

— Sağlık kuruluşlarının, kadın personelin yoğun olarak çalıştığı işyerleri olduğu gerçeğinden hareket ederek, Anayasanın emredici hükümleri doğrultusunda kreşlerin açılması sağlanmalı;

— Hemşireler ve tüm sağlık personeli için servis araçları hizmete girmeli;

— Başhekimler ve başhemşireler dahil tüm yöneticiler, sağlık kuruluşlarında çalışanlar tarafından seçilmeli;

Hemşire, tıp bahçesinde açan bir güldür. Onu cehaletin zehriyle doldurma yarab.», «Hemşire anne gibi şefkatli, asker gibi kuvvetlidir», «Tıbbın başı doktorsa, kalbi de hemşiredir».....

Yıllardır hemşirelere işlenen temalar bunlar. İçi boş, gösterişli inciler. Oysa artık hemşirelerimiz egemen sınıfların hiç mi hiç istemediği yeni ve gerçek incilerle haşır neşirler: «Eşit işe eşit ücret», «Her hastaneye bir kreş», «Sendika hakkımızı söke söke alacağız», «Sağlık Sigortasına Hayır», «İlaç sanayii devletleştirilmeli», «Demokratik hastane yönetmeliği», «İşçi memur ayrımına son», «Tam gün çalışma yasası, tüm sağlık personeline eşit işe eşit ücret esasına göre uygulansın»...

12 Mayıs Dünya Hemşireler Günü'nde hemşireler sorunlarına bu sloganlarla sahip çıkıyor. Özünde hemşireyle alay eden tumturaklı sözler artık Dünya Hemşireler Günü'nün dövizleri olmayacak. Bunu hemşireler istedi.

Tüm Sağlık Personeli Derneği İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu üyesi, hemşire Naime Taşçeviren şöyle diyor:

«12 Mayıs dünyanın her yerinde Hemşireler Günü olarak kutlanmaktadır. Yurdumuzda bugüne kadar yapılan kutlamalar eğlenti ve uyutma toplantılarından öteye gitmemiştir.

Biz hemşireler, bugün de sağlık personeli ve kadın olarak hemşirelerin bir çok sorunlarını söylemeden geçemeyeceğiz. 12 bin hemşirenin bulunduğu ülkemizde 40-50 hastaya bir hemşire düşmektedir. Hatta bazı hastanelerde yüzlerce hastanın sorumluluğu hemşire yokluğundan hastabakıcılara yüklenmektedir. Tüm bunların yanısıra hemşirelerin yanlış atamalarla, sürgünlerle, kıyımlarla meslek dışına itildiği de çok acı bir gerçektir.

Biz, ülkemizin gerçeklerini gören aydın, düşünen kişiler olarak mesleki sorunlarımıza, gerek tüm çalışanların sorunlarına, gerekse halkımızın sorunlarına sahip çıkıyoruz. Çözüm bekleyen sorunlarımızı duyurmak istiyoruz.»

Florance Nightingale'nin doğum gününde (12 Mayıs) ağır koşullar altında çalışan sosyal hakları verilmeyen hemşireler, kendilerini avutmaya çalışanlara «Sizlere söylenecek sözümüz var» diyorlar.

Hemşireler, şimdiye kadarki uygulamanın salt Florance Nightingale'nin yaşam öyküsü, kahramanlığını yaldızlı sözlerle anlatmak olduğunu, böylece gözlerin gerçek sorunlardan uzak tutulmak istendiğini belirtiyorlar. Sosyalist ülkelerde 4 hastaya bir hemşirenin baktığını belirten hemşireler, ülkemizdeki personel azlığının, kıyım ve sürgünlerle pekiştirildiğini hatırlatıyorlar. Hemşireler, hastanelerdeki «insan» kavramının zengin-yoksul kelimeleriyle beraber değerlendirildiğini, hastane kapısında ölen yoksul insanların acılarını görmekten usandıklarını söylüyorlar ve ilgilere sadece gelmelerini öğütlüyorlar.

Görüldüğü kadarıyla hemşirelerimizin ulaştığı bilinç düzeyi sorunlarını çözümleyecek düzeye gittikçe yaklaşıyor.

HEMŞİRELERİMİZ KONUŞUYOR

HEMŞİRE FATMA YILDIR

(ÇAPA ÇOCUK KLİNİĞİ)

Altı senelik evliyim. Bir çocuğum var. Vardiya sistemi olduğu için çoğu arkadaşımız evlenince işten ayrılmak zorunda kalıyor. Gece nöbet bitince servis arabamız olmadığı için zorluk çekiyoruz. Hastane personelinin sorunları ile hemşilerin sorunları aynidir. Sorunlarımızın başında personel azlığı geliyor. Bu nedenle üç-dört insan gücü kadar çaba harcıyoruz. Bir başka sorunumuz da keyfi kıyım ve sürgünler... Kreşin olmaması da ayrı bir dert Çocuklar için bir oyun odası açılmış durumda. Ancak buna da yarım saatliğine izin veriliyor. Buradan kreş olarak yararlanılmasını istiyoruz. Sorunlarımızın çözümü için ilk adım sendikalaşma hakkımızı kazanmamızdır.

HEMŞİRE NAİME TAÇ-ÇEVİREN

(NUMUNE HASTANESİ)

Öyle güç koşullar altında çalışıyoruz ki... Banyo ve tuvaleti elli kişi kullanmak zorunda kalıyoruz. Yataklarımız kışlalardaki ranzalar gibi. Bir odada 12 kişi kalıyoruz. Yatakhanemiz hastanenin tam göbeğinde. Yani en gürültülü yerde. Uyuyabilirsen uyu...

Hastanemizde faaliyet gösteren «Türk Hemşireler Derneği» diye bir dernek var. Bu dernek Koç Vakfından maddi yardım görüyor. Dört senedir çalışıyorum. Bugüne kadar bir tek sorunumuza eğilmedi. Ama «hemşirelik şerefli bir meslektir» yutturmacaları sürüp gidiyor. Bize söylenen sözler şöyle: «Hemşire tıp bahçesinde açan bir gül dür. Onu cehaletin zehriyle soldurma yarab», «Hemşire anne gibi şefkatli, asker kadar kuvvetlidir», «Tıbbın başı doktor, yardımcısı hemşire-

HEMŞİRE DUDU KONYALI

(BEYKOZ DEVLET HASTANESİ)

«Hastane yönetiminin kıyıma uğrattığı hemşirelerden biriyim. Derneğimiz TÜS-DER'in çalışmaları sonucu eski işyerime tekrar döndüm. Hastanemizin başlıca sorunu, yönetimin keyfi uygulamaları. Yerli yersiz sorguya çekiliyoruz. Senelik izinlerimiz başhekimin emrine bağlı. Başhemşirenin yardımcı personeli eğitmesi gerekiyor. Oysa bu iş hiç yapılmıyor. Hastanemiz yeni açıldığı için personel ve araç eksikliği hepimizin şikâyetçi olduğu bir konu. Her işyerinin sorunu olan kreş yokluğu bizde de var. Evli arkadaşlarımızın çocukları hastane içinde başıboş dolaşıyor. Ne kadar karşı çıkılırsa çıkılsın sendikalaşmak önümüzdeki ilk görevdir.»

Politika'da kadın

KADIN, SOSYALİZM, GÜZELLİK VE AŞK

Sosyalizm ve kadın, sosyalizm, aşk, güzellik ve kadın gibi konularda, ilericilerimiz, sosyalistlerimiz, hele hele sosyalist kadınlarımız arasında bile yanlış görüşlerin yaygın olduğu bir gerçek. Bu yanlış görüşlerden en yaygın olanı, sosyalist kadın'ın veya sosyalist toplum kadınının «kadın olmaktan» çıkması, erkekleri taklide çalışması, bakımsız ve çirkin gezmesi, sert tavırlı olması gerektiği yolundaki görüştür. Marlis Allendorf, «Sosyalist Toplumda Kadınlar» adlı kitabında, bu konudaki bazı gerçeklere parmak basıyor. Allendorf'un kitabından «Kadın, Sosyalizm, Güzellik ve Aşk» başlıklı bir bölümü aktarıyoruz.

Lenin, Clara Zetkin'le, kadın ve aşk konusundaki konuşmalarında: **«Sosyalizm, insan yaşamında tutkuluğu egemen kılan değil, tersine insan yaşamına neşe ve güç katan bir düşünce akımıdır.»** diyor ve **«Yalnız»** diye ekliyor. **«Yaşlı Hintli azizin dediği gibi, hep aynı noktaya kafası takılan kişiler gibi ana problem olarak seksi düşünenlere karşı kuşkuluyum. Aslında bu konuyu ana problem edinmekten yana olanlar aydınlar ve burjuva kesimidir, sınıf savaşını veren bilinçli emekçiler için bu bir «problem» olarak sözkonusu değildir.»**

Güzellik ve aşk çağlar boyu; kadın için önem taşıyan bir konu olmuştur. Kadının toplumdaki yerinin belirlenmesinden yana olmanın, mesleğine aşırı bağlılığın, ya da siyasi çalışmalarda bulunmanın, kadının kadınca görünmesine engel olmadığı kanısındayız.

Bir yabancı Moskova'ya geldiğinde Prag'a, ya da Polonya'ya gittiğinde, Macar ve Balkan kadınıyla karşılaştığında, genellikle şaşkınlığa düşmektedir, çünkü bu sosyalist ülkelerin kadınları gerçekten de bakımlı, etkileyici ve batılı kadınlardan ayrılmıyacak ölçüde çekicidirler. Yabancıların şaşırmasının nedeni ise, bu ülkelerdeki toplum düzeninin kadınların bakımlı olmasına karşı olduğu propagandası sonucu yerleşmiş olan yanlış bir inançtır. Oysa güzel ve etkileyici olmak, sosyalist ülke kadını için de diğer ülkelerde olduğu kadar önem taşımaktadır. Bu nedenle, bu ülkelerde de makyaj malzemesi endüstrisi, güzellik salonları yıldan yıla gelişmekte, çoğalmaktadır. Makyaj malzemelerinin en iyi kalite olması için çalışmalar yapılmaktadır. Satışa çok ucuz, herkesin alabileceği fiyatla sunulmakta ve şoför kadınlardan, bulaşık yıkayanlara, hemşirelerden, doktorlara dek her meslekteki kadın bu araçlardan yararlanabilmektedir.

Güzellik enstitülerinde ise, estetik değişikliğe gereksinme duyan her kadının yararlanabileceği ameliyatlar yapılabilmektedir. Özellikle araştırmacılar öğretmenlerin daha güzel olmaya çaba göstermeleri gerekliliğine inanmaktadırlar. Çocukların güzele olan eğilimleri, okul ilişkilerinde öğretmenle olan yakınlıklarını da etkilemektedir. Gerçekten buna bir örnek de verebiliriz: Anna Andreyeva öğrencilerine daha güzel görünmek için böyle bir enstitüde burun ameliyatı geçirmişti. Ve öğrencileri 8 Mart Dünya Kadınlar gününde, öğretmenlerine güzelleşmek için göstermiş olduğu çabadan ötürü de ayrıca teşekkür ettiler.

Dünyanın her yanında kişiler karşı cinsten bir eş seçtiklerinde olduklarından daha güzel görünmeğe özen gösterirler, bir sosyalist ülke genç kızı olan Nataşa sevgilisiyle buluşacağı zaman, Fransız, Amerikalı, İngiliz yaşıtlarıyla aynı süre ayna karşısında kalmaktadır. Diyebiliriz ki yaşlı kadınlar bile daha güzel görünmek için çaba göstermekte ve daha güzel bir yüzle görünmeyi yeğlemektedirler.

CİNSEL İLİŞKİ VE AŞK KONUSU

Cinsel ilişkiler ya da aşk diyebileceğimiz konu tüm dünya için her çağda önem taşımıştır. «Kadın ve Sosyalizm»in yazarı Bebel cinsel ilişkilerde özellikle kadınları kısıtlayan tutuculuğun giderek değişeceğini ve gençlerin daha doğal ve daha açık cinsel ilişkiler kurabileceklerini görmüş ve savunmuştur. Her yerde olduğu gibi sosyalist ülkelerde de cinsel yaşamın hayatın önemli bir parçası olduğu bilinmektedir. Ancak ana konunun bu olmadığı ve özellikle cinsel yaşamın sömürü konusu olmaması gerekliliği de vurgulanmaktadır.

Sosyalist ülkelerde genç kuşakların doğallık ve iç bağımsızlığı kuşkusuz kreşten başlıyarak meslek okullarına dek uzanan kız erkek ortak eğitimden kaynaklanmaktadır. Özellikle kız çocuklara toplumda erkekle eş kişiliğe ve sorumluluğa sahip oldukları biçiminde verilen eğitimin büyük etkisi vardır. Bu eğitim sonucu kadınlar toplumun gerçek kişisi olmak sorumluluğunu yüklenirken kendilerine olan güvenleri de artmaktadır ve erkeklerle olan ilişkileri de özgür bir kişi olarak daha sağlıklı olabilmektedir.

Gençler artık bir eş seçerken yalnızca biçimsel güzelliklere değil gerçek değerlere önem verir olmuşlardır. Kadın ve erkek arkadaşlıklarında ve ortak yaşama adım atışlarında dünyaya bakış - açılarının ve amaçlarının da uymasına dikkat etmektedirler. Aslında gelenekler, alışkanlıklar zor aşılmaktadır, Sovyetler Birliğinde kadınlar, bugün bile özgür olmalarına karşın yine de özel yaşamlarında önceki kuşaklar gibi, ilk adımı erkekten beklemektedirler.»

Kısaca vermeğe çalıştığımız yazıdaki örnekler de göstermektedir ki!.. «Kadın, aşk ve güzellik» sözcükleriyle hemen anımsanan sömürü aslında toplum düzeninden kaynaklanmaktadır. Sosyalist toplumda aşk ve güzelliğin kadın için diğer düzenlerdeki kadar önem taşıdığını biliyoruz. Ancak kadına gerçek kişiliğini veren bu düzende, bu sözcükler sömürünün göstergesi olmamakta; kadına, yetenekleriyle kazandığı kişiliğini biçimsel olarak ta güzelleştirmesine ve yaşamının bir parçası olan cinsel ilişkilerde sağlıklı yolu bulmasına yardımcı olmaktadır.

Yılda bir günün değil her günün anaları...

Geçtiğimiz Pazar günü «Anneler Günü»ydü. Her yıl, Mayıs ayının ikinci pazarında kutlanması bir süreden beri kapitalist dünyada adet haline getirilen bu günün anlamı nedir?

Şöyle çevrenize bir bakacak, bu günle ilgili zorlamaları dikkatle izleyecek olursanız, Anneler Günü'nün, kapitalist düzenin, alışverişi arttırmaya yönelen, kapitalist pazarı açmayı hedefleyen bir propaganda aracı olduğunu hemen görürsünüz. Anneler günü, tüm kapitalist toplumlarda hele Türkiye'de, çocukların, çevre baskılarıyla mutlaka annelerine bir hediye almaya zorlandıkları, annelerin bu hediyeyi bekler oldukları bir gün haline getirilmiştir. Anneler günü okullarda özellikle hatırlatılmakta, çocuklara, tek tek, annelerine ne aldıkları sorulmakta, çocuklar arasında en pahalı hediyeyi alma yarışı başlamakta, sadece annelerle de kalınmayıp, öğretmenlere de hediye verilmesi adet haline getirilmekte, sonuç dar gelirli aileler için ya bir ekonomik yıkım, ya da hem ananın, hem babanın, hem de çocuğun burnundan gelen bir üzüntü olmaktadır.

Annesine hediye alamayan, para bulamayan veya yeterince pahalı hediye alamayan çocuk, kendisini eksikli hissederken, çocuğundan hediye alamamış anne de acıdan aşağılık duygusuna kapılmakta, yeterli para kazanamayan kocasına bozulmakta, evde hır gür çıkmaktadır. Hali vakti yerinde anneler ise, konu-komşu dolaşıp ne hediye aldıklarını biçimli şekilde reklâm etmekte, bu sırada Anadolu'nun ücra köylerinde, büyük kentlerin yoksul mahallelerinde, Türkiye analarının yarısından çok fazlası «Anneler Günü»nün ne olduğunu bile bilmeden, böyle bir günden haberdar olmadan yaşamaktadır.

Anneler Günü'nde çocukların annelerini hatırlamaları, annelerine özel bir ilgi göstermeleri güzel bir gelenektir kuşkusuz. Ama bu günün bir alış-veriş yarışı haline getirilmesi, annelik gibi, en özverili, en çıkarsız, en içten bir ilişkiyi yozlaştırmak, küçültmek ve annelere hakarettir.

Bizim analarımız, halk anaları, yılda bir günün değil yılın 365 gününün analarıdır. Onlara saygımız ve sevgimiz de bir günün değil, her günün saygısı, sevgisidir.